

4940.5421
P.A.P.

ΤΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΚΑΜΠΙΑΝΩΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΩΝ ΕΠΙ ΚΑΤΟΧΗΣ

ΤΑ 6 ΘΥΜΑΤΑ
ΚΑΙ 24 ΕΞΟΡΙΣΜΕΝΟΙ
ΓΡΑΜΜΕΝΑ ΣΕ ΔΥΟ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ ΚΑΜΠΙΩΝ
ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗ
ΙΕΡΕΩΣ

ΤΥΠΟΙΣ Μ. ΠΕΛΕΚΑΝΑΚΗ - ΧΑΝΙΑ

1945

Το β. ποιησα ενο φυ 20

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 — ΧΑΝΙΩΝ —
 Αρ. αρθ. 5111
 Χρονολ. Πρωτ. 15. 4. 1958
 Είδος Μαχη Ζητιης
 Αρ. 940542. ΠΑΡ

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Ἐπειδὴ ἐπιθυμῶ νὰ μείνη ἱστορικὴ ἀλήθεια διὰ τὴν Ἑνορίαν μου, τὰ γεγονότα τῆς 7ης Μαΐου καὶ 12ης Νοεμβρίου 1944 τῶν ὑπὸ τῶν Γερμανῶν διαδραματισθέντων ἀπησχολήθην καὶ ἄ τροπον ἑαυμετρον.

Τὰ ἀφιερῶνω εἰς μνήμην τῶν θυμάτων τῆς Ἑνορίας μου Φανούριον Κατσουλακη Γεωργίου Κατάκη ἐκτελεσθέντων εἰς Ἀγυιᾶν Σπυριδωνος Τοιχλακη ἀπαχθέντος εἰς Γερμανίαν καὶ ἀποβιώσα λόγφ κακουχιῶν καὶ Βασιλείου Ποντικάκη φονευθέντος εἰς Κάμπους ὑπὸ τῶν Γερμανῶν.

Ἐσεῖς τέσσαρα θύματα πήγατε στὸν Θεόν σας γιὰ μνήμη σας τὰ ἔγραψε ὁ ἐφημερίος σας

Κάμπου 8η Μαΐου 1945

ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

ΙΕΡΕΥΣ

Ἐφημέριος Κάμπων

ΠΟΙΗΜΑ ΠΡΩΤΩΝ

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ 7^{ΗΣ} ΜΑΪΟΥ 1944

Τμή σ' αὐτὸν τὸν ποιητὴ ποὺ θὰ ἀπιχολήη
 τὸ νοῦ του καὶ τὴ σκέψη του γὰρ νὰ ἐξιστορίσῃ
 τὰ γεγονότα γίνανε μέτα σὲ ἓνα χρόνο
 σὲ δ' ἔλασμένο τόπο μαζ' κι' ἄφησιν τόσο πόνο.
 Ποιὲ καλὰ πηγαίναμε ἐδῶ μὰ τὴν ἀλήθειαν
 αὐτὰ ποὺ θὰ ἐξηστρηθοῦν δὲν εἶναι παραμύθια
 Πιὸς δὲν θυμάτε ἐποχὴ π' ἄφητε ἢ Ἀλβινια
 ποὺ τὰ βουνά της; ἔργαν τοῦ κόσμου τὰ παιδία;
 Πόσες μανάδες κλάψινε Πατέρες; λυπηθῆσαν
 καὶ πόσες χῆρες ἔγιναν καὶ θεφανά σταθῆσαν;
 Πόσοι πιπίδες ψάλλανε γιὰ μνήμη αἰώνια
 μνημόσυνα γιὰ τὰ παιδιὰ ποὺ πέθανε μὲ μινία
 Μαγόμενα γιὰ ἐλευθέρη ἰδέα καὶ Πατρίδα
 καὶ γίνανε ἀγνώριστα στής μάχη; τὰ παιδία;
 Πόσους θὰ δῆ ε' ἀνάτειρον; χωρὶς νὰ ἔχουν χέρια
 καὶ θὰ σ' ἴ; ποῦνε στὴ καρδιά φριμαρῶν ἰμυχίωσα;
 Πόδια ἄλλοι δὲν θάχουνε καὶ προτιμορφωμένοι
 θάχουνε τὸ κορμὶ σιωπῆ καὶ τὴν καρδιά θλιυμένη
 Καὶ ἄλλοι θὰ θιάρχουνε θλιυμένοι σὲ χωρὶς τους
 καὶ θὰ σά; ποῦν πῶ; ἔχουσιν εἰεὶ τὸν ἀδελφὸ τους.
 Καταραμένη ἡ γῆ αὐτὴ ἔφαγε παλληκάρια
 μανάδων τὰ καλὰ παιδιὰ Πιτερῶν τὰ βλαστάρια
 Ἐφερε τὴ καταστρεφῆ τὸν θάνατον τὸν θρηῖο
 κι' ὅτι ἄλλο μᾶς ἔκινε νὰ τὸ σιεφθῆτε ἀφίνω
 Καὶ ἀτ' ἐδῶ ἐπῆγανε ἐβδουμήντα ἀδελφοὶ μας
 ὄλον; τοῦ; ἰγαπούσαμε μέσα ἀπὸ τὴν ψυχὴ μας
 Μᾶ; ἀποχαιρετήσανε κι' ἔργαν γιὰ τὴ μάχη
 καὶ ἐπυρακίλυσμε κακὸ κανεὶς κὴ πάθη
 Γιὰ θυμηθεῖτε προτεχῆς μέσα στὴν ἐκκλησία;
 ποὺ κάναμε γονατιστοὶ ὡ; λέει ἡ θρησκεία;
 Πόσες μανήροιες; κίναμε μὲ μίτια δακρυσμένα
 νὰ φύλαξοῦν τ' ἀδελφοὶ μας ποὺ ἦ ἀν' ἔξενιτεμένοι;
 Σαῖ; ποθακλήτεις ὄλον μας ἔσχεσανε τὰ μίτια
 γιὰ τὸ παρακαλοῦσαμε μὲ τὴν καρδιά κομάτια.
 Καὶ ὁ Θεὸς ἀπὸ ψηλὰ εἶδε τὴν Προσευχὴ μας
 γιὰ τὴ εἶχε πίστι ζωωντὴ μέσα ἀπὸ τὴν ψυχὴ μας
 Μᾶ; εὐσπλαγίστηκε ὁ Θεὸς; κι' εἶδε τὰ δάκρυά μας
 χωρὶς; νὰ πάθουν τίποτα γύρισαν τὰ παιδιὰ μας

Καὶ ἐπερνούσαμε καλὰ ὅλοι ἀγαπημένοι
καὶ εἴμαστε χαρούμενοι πολὺ εὐδυσχισμένοι
Μὰ δὲν ἐπέρασε πολὺ κ' αὐτὴ τὴν εὐτυχία
τὴν ἔλωσε σὰν τὴν ὀχιά μεγάλη δυστυχία
Ἡ μέρα εἶναι ἀξέχαστη δὲν θὰ τὴ λησμονήσω
ὅσες μέρες καὶ ἂν διαβοῦν ὅσα χρόνια κ' ἂν ζήσω
Στὶς ἐπιτὰ τοῦ Μᾶη ἦτανε κ' ἦταν συγυρισμένη
ἡ ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ καὶ περιποιημένη
Λουλούδια κ' ἕνα στέφανο εἶχαμε γιὰ τιμὴ του
τ' ἁγίου στὴν εἰκόνα Του γιὰ θάϊαν ἡ γιορτὴ του
Καὶ θὰ ξημέρωσε ὁ Θεὸς τὴν ἐπομένῃ μέρα
καὶ θὰ ἐλειτουργούσαμε μὲ ἄριτους ποὺ μᾶς φέραν
Εἶχαν συμμαζευτεῖ πολλοὶ γιὰ νὰ πανηγυρίσουν
μὲ συγγενεῖς κ' ἀδελφία τους καὶ πίσω νὰ γυρίσουν
Στὴν ἐκκλησιὰ θαρχότανε ν' ἀκούσουν λειτουργία
ἕνα ὄραϊο κήρυγμα κ' ἄριστη ψαλμωδία
Κατόαιν θὰ πηγαίνανε στὰ σπίτια γιὰ νὰ πιοῦνε
στὴν ὄρεξη ναρχότανε τραγούδια γιὰ νὰ ποῦνε
Παρέε; θὰ γινότανε καὶ εἰς τὰ Καφφενεῖα
χασούμενε θὰ χόρευαν γιὰ θάχαν εὐθυρία
Ἄλλοι τὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ ἦταν συγυρισμένα
εἰς τὰ τσεγκέλια τ' ἄρνια ἦτανε κρεμασμένο
Ἡ καθιεμιά νοικοκυρὰ καὶ ὁ κάθε νοικοκύρης
ἔκαναν τὸ κομάντο τους γιὰ θάχαν μουσαφίρη
Ἐτέλειωσε ὁ ἑσπερινὸς μὲ τὴ γλυκιά ἐλπίδα
πὼς τὸ πρωὶ θὰ μπέναμε ὅλοι σιὴ λειτουργία
Ἐφυγα γιὰ τὸ σπίτι μου νὰ πάω νὰ δειπνήσω
Ἄλλοι ξημέρωνε ὁ Θεὸς νὰ πάω νὰ λειτουργήσω
Ποιὸς θὰ περιμένε ποτὲ ὅταν δ' ασκεδάξει
ὅτι θὰ τοῦρθη συμφορὰ καὶ θ' ἀναστενάξει;
Ποιὸς ἐπερίμενε ποτὲ σὲ προετοιμασία
θὰ συναντήσῃ συμφορὰ πένθος καὶ δυστυχία;
Ποιὸς ἐπερίμενε ποτὲ ὅτι στὴν ἐσθιὴ μας
θὰ μᾶς ἐθνατώωναν ἄδικα τὴ ζωὴ μας;
Ποιὸς θὰ ἐπερίμενε ποτὲ ἡ τύχη νὰ τὸ φέρῃ
χωρὶς αἰτία κ' ἀφορμὴ νὰ πάμε σ' ἄλλα μέρη;
Ὅμως αὐτὰ ἐγίνανε τὸ λέω συγχινοῦμε
γιατὶ μᾶς βῆχαν συμφορὲς καὶ σήμερα θρηνοῦμε.
Γιατὶ ἦρθαν οἱ γερμανοὶ μὲ σχέδια μεγάλα
καὶ περικύκλωσαν χωριά τους Κάμπους τὴ Μαδύρα

Δὲν εἶχανε καλὸ σκοπὸ κι' ἤρθανε στὸ χωριό μας
στὴ συμφορὰ μᾶς βάλανε μάρτυρα τὸ Θεό μας
Γιατὶ εἶχανε διαταγὴ καὶ τέτοιος ὁ σκοπὸς τους
νὰ τοὺς ξεκαθαρίζουνε ἕσους θὰ βροῦν ἐμπρὸς τους
Ἀγίσταση δὲν θέλομε κανεὶς νὰ μὴ κινήτε
ὅ' ὅτι δημιουργήσουμε θὰ κλαῖτε θὰ θρηνητε
Γιατὶ εἶστε εἰς σιὰ χέρια μας κίτω ἀπὸ τὸ σπαθί μας
κι' ὅτι θέλουμε κἀνωμε σήμερα στὴ ζωὴ μας
Δὲν δίνομε λογαριασμὸ σήμερο σὲ κανεὶνα
Θεὸ δὲν λογαριάζομε κι' ἔχομε καμωμένα

Χιλιάδες τὰ ἐγκλήματα μέσα εἰς τὴν Εὐρώπη
καὶ μὲ τὸ αἷμα βάψανε ὅλοι οἱ δικοὶ σας τόποι
Γιὰ θυμηθεῖτε στὴν Ἄγνιᾶ πόσοι ἐκτελεσθῆκαν
καὶ πόσοι ἄλλοι ἀλύπητα στὰ πόδιο μας σφαγῆκαν;
Πόσα χωριὰ ἐκάψαμε πρέπει νὰ τὸ σκεφθῆτε
καὶ σεῖς μέσα στὸ αἷμα σας πρέπει νὰ κυλισθῆτε
Δυὸ μόνο ἐσκοτώσαμε οἱ τῆς Ἄγνιᾶς τὴ φυλακὴ σας
καὶ λίγο αἱματώθηκε στὸ βάθος ἡ ψυχὴ σας
Μήπως τοὺς ἐξεχάσατε γιὰ τόσες λίγες μέρες,
μὲ τέτοιο θάνατο ἐφυγαν κι' ἄλλες πολλὲς πορεύες
Κι' ἔαν αὐτοὶ μὲ κλάματα ἤθελαν τὴ ζωὴ τους
στὸν Ἄδη ἐκατέβηκε σέντομα ἡ ψυχὴ τους
Καὶ ἄλλο ἓνα ἐστείλαμε εἰς τὰ δικα μας μέρη
καὶ δὲν ξεκαθαρίζομε ἂν εἶναι νέοι ἢ γέροι
Μὰ γρήγορα θυμῆθηκε νὰ φύγη ἀπὸ τὴ γῆ μας
ἔτσι παντα δοξάζεται στὸ κόσμο ἡ ζωὴ μας
Δὲν θ' ἀφήσωμε ποτὲ νὰ κάτση στὸ σπαθί μας
κανεὶς ἄλλος λαὸς τῆς γῆς πάνω στὴ κεφαλὴ μας
"Ὅλους θὰ ὑποτάξομε καὶ ἐμεῖς θὰ διοικοῦμε
λαοὶ πολλοὶ θὰ δυστυχοῦν κι' ἐμεῖς θὰ εὐτυχοῦμε
Θρηνεῖται γιὰ τὰ θύματα ποῦ εἶναι χωριανοὶ σας;
Γεώργιος Φανούργιος Σπύρος σας ἦτανε ἀδελφοὶ σας
Μὰ ἐμεῖς δὲν ἐχορτάσαμε μὲ τρία θύματα σας
σήμερον θάνατο ἄσχημα τὰ ξεμπερδέματά σας
Οἱ χωριανοὶ φοβήθηκαν θελησαν νὰ γλυτώσουν
κι' ὅπου μποροῦσαν τρέχανε σὲ σπήλιους νὰ τρυπώσουν
Γιὰ νὰ γλυτώσουν τὴ ζωὴ ποῦναι μεγάλο δῶρο
ἀσχέτως σ' ἂν πεθάνομε, πιάνομε μικρὸ χῶρο
"ὅ ὅσον κι' ἂν τρέχαλε κι' ἤξεραν τὰ λιμέρια
ἔπεσε νέος; ζηλευτὸς στῶν Γερμανῶν τὰ χέρια

Ὅσον κι' ἂν τοῦ βοήθησε πισιόλι σβελτωσύνη
μία ρυπή τὸν ἔκαμε σιὸν τοπο ν' ἀπουεῖνη
Ἀπὸ τίς πολλὲς ποῦ τοῦ πεζαν ἔφαγε μιὰ στὸ στόμα
κι' ἄπονα τὸν ἐξάπλωσε μπρούμνια εἰς τὸ χῶμα
Κρίμα τὸ νιὸν τὸν ὁμορφο μὲ κάλλη ζηλεμένα.
τὸν σκότωσαν οἱ Γερμανοὶ κι' ἐπήγανε χαμένα
Σὲν τὸ πουλί ὅπου ψηλά καρσούμενο φωνάζει
κι' ὁ κηρυγὸς σὲ μιὰ σιγμὴ σ' ἡ γῆ τὸ κατεβάζει
Ἔτσι τοῦ ἀφαιρέσανε ἄσπλαχνα τὴ ζωὴ του
καὶ σύντομα κατέβηκε στὸν Ἄδη ἡ ψυχὴ του
Πόσον τὸν λυπηρὴ ἔκαμε γιὰτι ἦτανε μεράκι
τὸ ὄνομά του ἦτανε Βασίλης Ποντικῆς.
Μέσα στὸ δρόμο ἔπεσε ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλὴ του
κι' ἡ καρδιά μας καηκε τὴ νεαρά μνηστή του
Γιὰτι εἶχε ἀρραβωνιαστῆ ἀνταξιο καιράκη
τ' ὄνομα της λέγεται Ἐλπίδα Παπαδάκη
Αὐτὴ εἶναι τὸ πρῶτυπον τῶν ἀρραβωνιασμένων
ἂν ζοῦνε κι' ἂν λείπουνε κι' αὐτῶν τῶν σκοτωμένων
Τὸν ἐσεβάστηκε πολὺ στὸ Διαβατὴς τῆς ζωῆς του
μνημόσυνα καὶ λειτουργεῖς ἔκαμε σ' ἡ ψυχὴ του
Τὸν ἀγαποῖσε ἀπὸ καρδιάς καὶ ὥρα πικραμένη
Φορεῖ ἱσεμπέρι χαμηλά μὲ τὴν καρδιά ὄλιμημένη
Ἐκεῖ ποῦ τὸν σκοτώσανε ἔχει τῶρα χρισμένο
εἰκονοστάσι ὁμορφο καὶ περιποιημένο
καὶ ὁ κάθε ἕνας ποῦ περνᾷ θυμᾶται τὸ Βασίλη
κι' ἀπὸ καρδιάς του εὐχεται αἰωνία ἡ μνήμη
Πάνω σ' αὐτὴ τὴ συμφορὰ ὑπομονὴ αἶς κάνη
κι' εἶναι ὁ θεὸς ὅπου μπορεῖ τὸν πόνον νὰ γλυκάνη
Μὰ οἱ Γερμανοὶ ἦτανε πολλοὶ καὶ δὲν ἀφήκαν τόπον
νὰ μὴ τὸν ἐρευνήσουνε μὲ κάθε λογῆς τρόπον
Τοὺς ἄνδρες ἐμαζέψανε ὅπου κι' εἶναι τοὺς βοῆκαν
ροῦχα κοινὰ νὰ πάρουνε κανένα δὲν ἀφήσαν
Ὅλους μᾶς συγκεντρώσανε ἔξω ἀπὸ τὸ σχόλειό μας
ἀπὸ μακρυνὰ ἀκουγότανε κλάματα τῶν παιδιῶν μας
Ἐκεῖ μᾶς ἐφυλάγανε, μ' τ' ἄρματα στὸ χερί
πιὸ κάτω ἄλλοι ἔστεκαν καὶ φύλαγαν καρτέρι
Μήπως θὰ ἔφευγε κανεὶς χάμω νὰ τὸν ξεπλώσουν
μὲ πολυβόλα τουφεκιῆς νὰ τὸνε θανατώσουν
Ὅλους τοὺς εἶχαν κι' ἔστεκαν καὶ βλέπανε τὸν τοῖχο
σ' ἕνα σκοπὸ ἀπέβλεπα μᾶς πῶς νὰ τὸν πετύχω;

Πῶς θὰ τοὺς ἐμαλακῶνα νὰ ἄλλαζαν τὴν γνώμη
καὶ μὴ μᾶς παιδεύουνε τόσο σκληρὰ ἀκόμη
Μὰ ἐκεῖνοι μοῦ ἀγριέψιν καὶ σὰν διμωνισμένοι
μοῦ εἶπαν πῶς ἀνάποδο τέλος μᾶς περιμένει
Ἐμένα καὶ τὸ Δῆμαρχο μᾶς εἶχανε πρὶ πέρα
καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐβλέπαμε τὴν ἄλλη μας παρῆα
Εἰς τὴν γωνία τοῦ σχολειοῦ πάνω στὸ μπεντενάκι
ἐπέρασα τὴ νύχτα μου χωρὶς νᾶχω σακκάκι
Τὴ ἀγωνία τρομερὴ χωρὶς νὰ εἶναι ψέμμα
ἐὰν κανεῖς μᾶς ἔσφαζε δὲν νὰ ἐβγάζαμε αἷμα
Σὲ λίγο πήρανε ἀπὸ ἐκεῖ τέσσαρες ἀδελφοὺς μας
πολλὰς σκέψεις ἐμπήκανε τότε κακὸς στὸ νοῦ μας
Αὐτοῦ· τώρα ποὺ πήρνε ἴσω· νὰ τοῦ· σκοτώσουν
δὲν ἀποκλείεται καὶ μᾶς νὰ μᾶσε θανατώσουν
Ὅμως· σὲ λίγο φάνηκαν γρήγορα περπατοῦσαν
τὸ σκοτωμένο ἀδελφὸ στὰ χέρια τους κρατοῦσαν
Τὸν ἔφεραν τὸν ξάπλωσαν ἴσπερ ἐκεῖ μπροστὰ μας
ἀλλοίμονον συγκί·ηση ποὺ πήρε ἡ καρδιά μας
Τότε ἔμένα κάλεσαν γιὰ νὰ τοὺς ἐξηγήσω
αὐτὰ ποὺ θέλανε αὐτοὶ νὰ τοὺς ὁμολογήσω
Γιὰ ὅσα κι' ἂν μέ γώ·ησιν τοὺς ἔδωσα νὰ νιώσουν
πῶς ὅλους δίκαια κι' ἀδίκαια θέλουν νὰ μᾶς σκοτώσουν
Ἡ νύχτα μας πέρασε σὰν τ' ἀρνὶ στὴν κούρτα
πρῶτη φορὴ ἐβλέπαμε τὰ γεγονότα ἐτοῖα
Εἰς τὸ μυαλό μας βίζαμε κανεῖς μας δὲν θὰ μείνη
καὶ ὁ καθ' ἑαυτὸς σκεφθεῖ τὴν ψυχικὴ δύνη
Σὰν ἐξημέρωσε ὁ Θεὸς ὅλοι συγκεντρωθῆκαν
μπροστὰ στὸν ἀξιωματικὸ μὲ προσοχὴ σταθῆκαν
Τοὺς ἔδωσε διαταγὰς μ' ὅλοι τὴ δύναμίν των
τὰ μάτια του σπινθίζανε ἀπ' τὴ πολὺ ὀργή του
Αὐτοὶ τὸν ὑπακούανε σὰ νᾶτανε πατέρας
εἶπε ἀνθρώπου τὴν μορφή μὰ στὴν ψυχὴ ἦταν τέρας
Τρεῖς στρατιῶτες· τρεῖς γε κι' εἶχαν χαρὰ μεγάλη
ὡς τοῦ Δημήτρη πήγατε καὶ ἐγύθισιν πάλι
Πολλὰ σχοινιά κρατοῦσανε καὶ τὰ ἔριξαν μπροστὰ μας
μ' αὐτὰ κατόπιν δέσανε τὰ χέρια τὰ δικά μας
Εἰς τὴ γραμμὴ μᾶς βίλανε κι' ἄρχισαν νὰ μᾶς δένουν
δυσὸ δυὸ μαζὶ μᾶς δέναιε σὰ ἄνοσοδεμένου·
Καὶ ἔδωσαν διαταγὴ αἰέσω· νὰ σηκώσουν
τὸ σκοτωμένο ἀδελφὸ γιὰ νὰ μᾶς σκοτώσουν

Ένας λοχίας έτρεξε και τέσσερις άρπάξευ
σιτό σκοτωμένο σας μπροστά έλάτε Διατάζει
Ένα πράγμα μ' έλύπησε και μούρχεται να κλαίω
κι' διαν δοθει ή άφορμή πάντα μου θά το λέω
Ό Ποντικοθρασύβουλος ήτογε ή αίτία
τόν άδελφό του να κρατᾶ μεγάλη Δυστυχία
Πόσο φριχτό μαρτύριο και πόνοσ μετρημένος
τόν άδελφό του να κρατᾶ και νᾶναι σκοτωμένος
Δίπλα να βλέπη τόν φονιά και να τόν Διατάζει
άπο τᾶ βάρη τῆς καρδιάς κλαίει κι' άναστενάζει
Στή σκάλα τόν σηκώσανε και άμέσως ξεκινᾶμε
διαταγή έδόθηκε εις τῆ Ραμνή να πᾶμε
Έμένα βάλανε μπροστά κι' άλλοι οί ακολουθοῦσαν
σᾶν να μᾶς πηγαίνανε σκλάβους να μᾶς πουλοῦσαν
Μά τότε τί έγίηκε μόνο ό Θεός γνωρίζει
πού επιτρέπει σιμοφορές κι' άνθρωπος δοκρζει
Γυναίκες μάνες και παιδιά ολοι μαζί έκλαίγαν
κι' όσοι κι' εᾶν τις άκουγαν μες στήν καρδιά τόν καίγαν
Μ' αητοί δέν συγκινήθηκαν με δάκρυα ανθρώπων
γιατί εἶναι οῦνοι βάρβαροι κι' από θηριών τόπον
Κι' εᾶν εἴχουνε άναπτυχθῆ μέσα στήν έπιστήμη
όποιοσ δέν γνώρισε Θεό δέν εἴχει καλωσύνη
Έκείνοι άνεγνώρισαν θεον τόν άρχηγόν τους
γι' αυτό έματαιώθηκε σύντομα ό σκοπός τους
Τις μάνες προσπλαθοῦσαν πολλοί να ηρημήσουν
με όπλα και με άπειλές πίσω να τις γυρίσουν
Μά πού να ήσυχάσουνε οί πνευμένες μάνες
πού γίναγε άτρόμητα θεριά για να τούσ φᾶνε
Εἶναι άγάπη τῶν γονιῶν σᾶν βλέπουν τᾶ παιδιά τους
μπροστά να τᾶ παιδεύουνε σπαράσσεται ή καρδιά τους
Όταν εἰμᾶς περνούσανε από τό Γέρο Πόρνο
φωνές πολλές άκούσαμε κλάμα πολὺ και θρηνο
Εἶναι κλάμα μιᾶς άδελφῆς πού εἶναι παντρεμένη
πολὺ έδοκιμάστηκε και εἶναι πικραμένη
Άντίκρισε δυό άδελ. οὗς ό ένας σκοτωμένος
κι' ό άλλος πού τότε κρατᾶ πολὺ δυστυχισμένος
Οἱ γεριανοί μᾶς βιάζανε γρήγορα να περνούμε
τᾶ μοιρολόγια πού έλεγε κλαίουμε και θρηνοῦμε
Εἰς τὴν Τσακίστρα φθάσαμε πηγαίνομε τό δρόμο
Μέσα μας εἰσθανόμεθα ένα μεγάλο τρόμο

Μὰ πρὶν νὰ φθάσωμε ἐκεῖ περάσαμε ἀπ' τὴν πόρτα
τοῦ σκοτωμένου ἀδελφοῦ ὅπου καθόταν πρῶτα
Ἡ μάνια του στεκότανε ἔξω εἰς τὴν αὐλή της
μὰ δὲν τὸ ἔκατάλαβε πὼς ἦταν τὸ παιδί της·

Πιὸ πάνω σὰν ἐφθάσαμε εἶπε νὰ σταματήσουν
καὶ νὰ τοὺς φέρονε νερὸ τῆ δίψα των νὰ σβύσουν

Ἐκεῖ τότε ἐδρέθηκε μιὰ χριστιανὴ γυναῖκα
δὲν θὰ εἶναι ὑπερβολὴ πὼς ἄξιζε σὰν δέκα
Μὰ ἔφερε πολὺ ψωμί τυρὶ κρασί νὰ πιούμε
καὶ τὴ βοήθεια τοῦ θεοῦ νὰ ἐπικαλεσθῶμε

Ἴσως ἤθελε ἡ χάρις του νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ
ἀπὸ τὴ μεγάλη συμφορὰ ὅπου μᾶς εἶχε ζῶσι

Ὅλοι τῆς εὐχρηθήκαμε μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά μας
γιὰ τὸ καλὸ ποὺ ἔκαμε στὴ μαύρη συμφορὰ μας

Ἐκείνες τὶς μέρες ἔβαλε στὴ κεφαλὴ στεφάνι
τὸν λόνο ποῦνχει στὴ καρδιά ὁ θεὸς ἄς τὸν γάνη

Τὸν ἄνδρα της ἐχάρηκε μονάχα μισὸ χρόνο
καὶ στὴ καρδιά της ἀνοίξε βασιεὶα πληγὴ καὶ πόνο

Γιατὶ τότε σκοτώσανε χωρὶς καμμιά αἰτία
ὀρφανὴ χήρα ἔμεινε καὶ εἶναι ἁμαρτία

Ὅλοι τώρα θὰ ξέρετε γιὰ ποιὰ ἀπασχολοῦμε
γιὰ τὴ Μηλιά τοῦ Στυλιανοῦ γράφομε καὶ μιλοῦμε

Λιγὴ ὥρα καθήσαμε ἔξω εἰς τὴν αὐλή της
τὸ καλὸ ποὺ μᾶς ἔκαμε ἄς τὸ βοῆ ἡ ψυχὴ της

Σὲ λίγο ἐδιέταξαν ἐκκίνηση νὰ γίνη
χωρὶς αἰτία κι' ἀφορμὴ κανεὶς νὰ μὴ βραδύνη

Νὰ φθάσωμεν εἰς τὴ Ραμνὴ ἦταν τὰ Στρατηγεῖα
τοῦ καθενός νὰ πάρουνε ξεχωριστὰ σιοιχεῖα.

Μὰ ὅταν φθάσαμε ἐκεῖ ἦταν δέκα ἡ ὥρα
τὶ δράμα συγκινητικὸν ἔλαβε τότε χώρα

Ἔϊχαν μαζέψει τὰ παιδιά γυναῖκες καὶ τοὺς ἄνδρες
εἰς τὸ σχολεὸ τοὺς ἔκλεισαν καὶ σ' ἄλλες μικρὲς μάνδρες

Μᾶς εἶδαν καὶ μᾶς γνώρισαν κι' ἀρχίσανε νὰ λένε
λόγια ἀπαρηγόρητα καὶ ἀπὸ καρδιάς νὰ κλαῖνε

Ἐσεῖς τοὺς ἀπαντήσαμε ὑπομονὴ λιγάκι
κι' ἡ τύχη μας εἶναι κακὴ σὲ τοῦτο τὸν κοσμάκι

Μὰ ὅταν ἀνακρούσανε κι' εἶδαν τὸν σκοτωμένο
ἓνα ἄχ! ἐφώναξαν ἀπ' τὴν καρδιά βγαλμένο

Γιατὶ ἐλυπηθῆκανε τὴν ὀμορφιά τὰ κάλλη
ὅπου τὸν ἐζηλεύανε ὅλοι μικροὶ μεγάλοι

Ἐκεῖ ἐδιατάξανε χάμω νά τὸν ἀφίσουν
νά ῥθουνε οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ νά τονε γνωρίσουν
τὸ ἐπιτελεῖο ἔφθασε τὸν περιτριγυρίζει
ἅμα ἐξέτασε καλά εὐθύς ἀποφασίζει
Ποιὸ κάτω νά τὸν θάψουνε δικοὶ μας πάλι ἀνθρώποι
διότι πυροβόλησε ἕνα τους στρατιώτη
Τοῦ Ρ. Ρμμιανού: διατάξαν πάνω νά τὸν σηκώσουν
σὲ τόπο πρὸ τοῦ; δεῖξανε στὴν γῆ νά τὸν κουκλώσουν
Λίγες πέτρες τοῦ ρηξανε καὶ πάνω λίγο χῶμα
τί κόκκιλά του βρίσκονται στὸν τόπον αὐτὸ ἀκόμα
ἕως τὸ σχολεῖά μᾶς βολαγε καὶ ἔρρευα μᾶς κάνουν
πολὴ μεγάλη ἀπελπησία εἰς τὴν καρδιά μᾶς βάνουν
ὡς λίγο μᾶς ἐκόψανε τὰ κουμβιά τις ζωσιήρες
καὶ μᾶς ἐδέσανε σφιχτὰ σὰ νᾶταν μεσητῆρες
Τριανταπέντε ἔοθησαν γιὰ νά τοὺς ἐκτελέσουν
τὰ πολυβόλα ἐτοίμασαν σιὰ σιγήθια νά τοὺς παΐζουν
Ἐκεῖ θά τοῦ; σκοτώσανε θά ἐπλαταν στὸ αἶμα
θὰ ἐβλέπαμε ἐκτέλεση χωρὶς νά εἶναι ψέμμα
Μὰ ὁ Θεός ἀπὸ ψηλά πρὸς ἤθελε νά ζήσουν
στὸ αἶμα δὲν ἐπέτρεψε αὐτοὶ νά τοῦ; κυλίσουν
Ἡ λίγη καθυστέρησις μεγάλο καλὸ φέρνει
διότι ὁ ἀπύρματος καλὴ εἶδηση παίρνει
Διαταγὴ ἐδόθηκε ἀπὸ το Στρατηγεῖο
Νά στείλουν ὅλους στὴν Ἄγυιᾶ ἐκεῖναι τὸ σφαγεῖο
Κι' ἔτσι ἐδιέταξαν σιοῦ Μπαμπαλῆ νά πάμε
ὁδοπορία πᾶσαμε πολλὰ χωριά περναῖμε
Πίσω ἦταν τὰ χέρια μας χωρὶς καμμιὰ βοήθεια
μᾶς ὀδηγοῦσαν σάν τ' ἄρνιά εἰς τοῦ Χασάπη ἴσια
Τὰ βασιελόνια πέφτανε μεγάλη τυρραλία
πόσο μᾶς ἐπαιδέψανε χωρὶς καμμιὰ αἰτία
Πολλὰ χωριά περᾶσαμε ἀκόμα κι' ἄλλα μέρη
κι' οἱ Γερμανοὶ κρ τοῦσανε τ' ἄρματα στὸ χέρι
Κλαίω ὅταν θὰ θυμηθῶ τοῦ Μπαμπαλῆ τὸ ρυακί
πρὸς ἔπασαν γονατιστοὶ νερὸ νά πιτοῦν λιγάκι
Μὰ ἐκεῖ πρὸς γονατίσανε κι' ἔπιναν τὸ νερὸ τους
τὰ μάτια τους σηκῶνανε κι' ἔλεγαν στὸ θεὸ τους
Θεέ μου αὐτὴ τὴν ἀδικιὰ πότε θὰ τὴν πλερώσουν
καὶ ποιοὶ εἶναι αὐτοὶ πρὸς θὰ βρεθοῦν κι' αὐτοῦ; νά
[τοῦ; σκοτώσουν:

Θεέ μας παντοδύναμε σὲ βάζομε κριτὴ μας

στά χέρια τῶν; ποῦ γάνεται ἄδικα ἡ ζωὴ μας;
Οἱ γερμανοὶ τοῦ; φώνηξαν πάνω νὰ σηκωθοῦνε
κι' οἱ δὲν ἐπιτρέπεται οὔτε νερὸ νὰ πιθοῦνε
Μὰ αὐτοὶ ἦσαν σὰν πρόβια καὶ σὺν ἀρνιά δεμένα
δὲν ἠμποροῦν νὰ σηκωτοῦν τοῦ; σήκωνα ἕνα ἕνα
Στοῦ Μτιμπαλῆ ἐφθάτασε κι' εἶδαν πολλὰ τὰ μάτια
κι' ἡ πονεμένη μας καρδιά ἐγίνηκε κομμάτια
Γιατὶ εἶδμε κι' ἄλλου; πολλοῦ; ποῦ εἶχαν μαζεμένους
γιὰ τ' αὐτοκίνητο κι' αὐτοῦ; εἶχαν ἐτοιμασμένους
Εἶχαν καὶ Μεσιδονιανοῦ; ἀ καὶ πολλοῦ; Καριώτες;
καὶ παληκίρια διαλεχτά πρὺ εἶναι πατριώτες
Δειλά τῶ; χαιοεῆτες με κεφαλὴ σκημένη
ἦταν κλάιμενοι δάριμενοι καὶ παραπονεμένοι
Ἐκεῖ ζήρησαν νερὸ ἐγὼ γιὰ νὰ τοῦ; δώτω
μὴ μὲν εἶτε ὁ ἰξίολογικὸς; μὴ γιὰ τὰ σὲ σκοτώσω
Σὺν ἀπρηχτὴ τὸ χέρι του τριβῆσε τὸ πιστόλι
ἀνίλικα γινήσαμε τότε μτρυσί του ὄλοι
Μὴ ἡ καρδιά μου κίγεται γιατί ἦσαν δεμένοι
χίλις φιορὲ; αὐ εἶπνε νᾶ ιαστε σκοτωμένοι
Τὶ τυρρανία τριβῆσαν με τὰ δεμένα χέρια
εἰ; τὴν καρδιά μου ἐμπάναν φιορκαρεὰ μαχαίρια
Δεμένοι ὄτω; εἶματε εἶτιν νὰ περπατοῦμε
στὶ ἄδεια αὐτοκίνητα δέσφιεννὶ μεῦμε
Αὐτά μῆ; περιμέννε κι' εἶχαν χροά μεγάλη
σὰν εἶδιν πῶ; χορὶ; ἐλῆ; ἐρχόσανε καὶ ἄλλοι
Ἐτὰ ἦσαν τ' αὐτοκίνητα πρὺ μῆ; εἶχαν βιλμένους;
ἄλλου; τότε ἐλύτηνε κι' ἄλλου; εἶχαν δειένους
Οἱ πῶ;τε; ἐλευσεῆσανε κι' ὁ σωρὸς κινῆζει
τὴ μηχανὴ ἐβίλε; μτρυσά κι' ἄρχητε νὰ βιδίση
Ἐφοσαν τ' αὐτοκίνητα σὰν τὰ δαιμονισμένα
ἀλύπητα καὶ ἄπνι τὰ χέρια με δεμένα
Πράττειε πολλὰ χωριά μέστει ἀπὸ τίς Κιλύβες
πῶ;τε; μινάδε; κλάψανε κι' ἀνθρώπο; δὲν τίς εἶδε
Μῆ; πέρισιν ἀτὸ τι Χινιά με ἐρωϊκὸ μινάλο
καὶ τ' αὐτοκίνητα ἦσανε τὰ ἔνι πίσω στὸ ἄλλο
Οἱ ἄνθρωποι μᾶ; βλέπεινε κινούσαν; τὰ κεφάλια
κοῖμα νὰ πᾶ;ε καὶ αὐτοὶ με τ' ἄλλοι παληκίρια
Μὴ καὶ ὁ Πατᾶ; ἦσανε κι' εἶαι κι' αὐτὸς κινῆται του;
αἴμο θὶ τὰ μάθω με τ' ἀτιτελέσμι τί του;
Τὶ νὰ τοῦ; ἔκιναν κι' αὐτοὶ; ἄργε τί συμβαίνει;

σιγά σιγά κάθε χωριό από τὴ μέση βγαίνει
Λίγο καιρὸ ἂν κάτσουνε ἐδῶ εἰς τὸ νησι μας
ὄλοι ὅσοι κι ἂν εἶμαστε θὰ σβύση ἡ ζωὴ μας
Γιατὶ μᾶς ἐσκοτώσανε πολλοὺς μας Πατριώτες
σὺν κι αὐτοὺς δὲν πατήσαμε ἄόμα οἱ Χανιώτες
Στὴ Γέφυρα τοῦ Κλαδισοῦ ὅταν μᾶς ἐπερνοῦσαν
τὰ δόκτρα στὰ ράτια μας ἄρχισαν καὶ κυλιῦσαν
Γιατὶ τὸ καταλόβαμε σὺς στὴν Ἀγυιᾶ μᾶς πάνε
ἀλύπητα καὶ ἄποια θέλανε γὰ μᾶς φᾶνε
Ἐ εἰ ἐφάγατε πολλοὺς κι ἔξω καινὴς δὲν βγήκε
ἄλλοίμονον σὶδ ἄνθρωπον πὺν στὴν Ἀγυιᾶ ἐμπήκε
Ἐκεῖ μᾶς προορίζανε μέσα γιὰ νὰ μᾶς βάλουν
ἀνακλιε: θὰ ἐρχότανε ἀπόφαση γὰ βγάλουν
Ἦ γὰ μᾶς σε σκοτώσουνε ἢ νὰ μᾶς ἀπολύσουν
ἢ μέσα εἰς τὴ φυλακὴ χρόνια γὰ μᾶς κλείσουν
Τὸ αὐτοκίνητο ἐφθασε σιγά σιγά κονταίει
τὴν πόρτα ἀνοίξε ὁ σκοπὸς καὶ καὶ μέσα μᾶσε βάνει
Ἄμέσως κατεβήκαμε καὶ στὴ γραμμὴ φωνάζουν
τὰ χέρια μᾶς ἔλυσανε καὶ στὰ κελιά μᾶς βάζουν
Τὶ ἀγριότητα πολὺ καὶ πόση βαρβαρότης
ἄλλοίμονον ἂν ἦτανε ἔτσι ἡ ἀνθρωπότης
Τὰ ἐνοστικτα πὺν ἔδειξαν ἦτανε τῶν θηρίων
βαρβάρων ἀξημέρωτων κι ἀπὸ φυλὲς ἀγρίων
Διψοῦσαν ἀπ' ἐκδίκησιν κι ἀπὸ αἵματα ὄλοι
καθ' ἕνας εἰς τὸ χέρι του κριτοῦσε τὸ πιστόλι
Μπῆτε μέσα στὸ θάλαμο καὶ γὰ μὴν κινήητε
μᾶχει γὰ διατάξωμε ὄρθιοι γὰ σταθῆτε
Σὲ λίγο μᾶς ἐφέρανε νερὸ σὲ μιὰ κανίστρα
καὶ ὅτε μᾶς ἐρώτησαν ποιὸ εἶναι ἀπὸ τὴν Τσακῆστρα;
Ἐδῶ πὺν σὰς ἐβάλαμε εἶναι ἡ φυλακὴ σας
καὶ σὺν τὸ κρομυδόφυλλο ἔχομε τὴ ζωὴ σας
Τώρα εἶστε στὰ χέρια μας καὶ αὐριο θὰ δῆτε
μόνο ἀπύψε ἦρηχα χάμαις γὰ κοιμηθῆτε
Νὰ μὴ σκεφθῆτε συγγενεῖς ἀδελφια καὶ πατέρα
δα δὲν περιμέναιε θὰ βῆτε αὐτὴ τὴ μέρα
Γυναῖκες ἂν ἄ ἦσατε πέρα εἰς τὰ χωριά σας
ὄρφανα κι ἀπροστάτευτα θὰ μείνουν τὰ παιδιά σας
Ἐμεῖς δὲν σὰς λυπούμαστε δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει
σήμερο εἶμαστε ἐδῶ αὐριο σ' ἄλλα μέρη
Ἦπου καὶ ἂν περάσαμε χρόνια θὰ μᾶς θυμοῦντε

για πένθη και για συμφορές πάντα τους θά θρηναῖνε
Ἐκάψαμε πολλά χωριά σκοτώσαμε ἀνθρώπους
και με κονόνια και φωτιές ρημάξαμε τους τόπους
Ἐμᾶς μᾶς λένε γερμανοὺς κυλά να τὸ σιεφθῆτε
ἦλθε καιρός σ' ὁ αἶμα σας και οεῖ: να κυλισθῆτε
Ἐδῶ μέσα στη φυλακή ἔχομε κλείσει κι ἄλλους
κοροῖσια γυναικότατα ἄνδρες μικροὺς μεγάλους
Αὐριο αἱ ἀνακριτὲς ἀπόφαση θά δώσουν
ποῖ πρέπει να ἐκτελεσθοῦν και να τὸν θανατώσουν
Τότε οὐαὶ ἐρύγανε κι' ἀρχίσαμε να κῆμε
κάθε ἕνας τῆ γνώμη του κι' ἄλλοι πὶὸ πέρα κλαῖνε
Εἶνε μεγάλη συμφορὰ αὐτὸ πού μᾶς εὐρῆξε
πὶὸς θά ζιγίση στὴν καρδιά τὸν πόνον πού μᾶς μπῆνε
Ἄς ἔχομε ὑπομονὴ φίλοι μου κι' ἀδελοὶ μας
σήμερο εἶ: τὰ χέρια τους κρέμμεται ἡ ζωὴ μας
Ἄν θέλουν μᾶς σκοτώνουνε ἂν θέλουν μᾶς ἀφίγουν
ἢ μᾶς δέρονον ἀλύπητα και μέσα μᾶς κλείνουν
Ἄς μείνουν δια σιου Θεοῦ τὸ σπλαχνικό του χέρι
τέλος καλὸ και ἄμωρα αὐτὸς: μπροεῖ να φέρη
Ἔτσι καθησυχάσαμε τὴν τόση ἀνησυχία
κι' ἐκάμομε ὀλομονὴ σ' ἀδιή τῆ δυστυχία
Ἡ νύχτα πῶς ἐπέρασε μόνο ὁ Θεὸς τὸ ξέρεε
χωρὶς με ρούχα και φουῖ ἐθέσαμε στὴν ξέρη
Μᾶς φάνηκε ἀτέλειωτῆ εἶ: αμε ὁμως δικιο
γιὰ τὴ ἦτανε τὰ χεῖλη μας ἔκρη σὶν τὸ ροδίκιο
Σὰν ἐξημέρωσε ὁ Θεὸς κι' ὁ ἥλιος πάλι ἐβγῆκε
ἢ πόρτα πάλι ἀνοῖξε κι' ὁ καπετάνιος μπῆκε
Ἔλλα πιπᾶ ἐσὺ ἐδῶ θέλωμε να σοῦ ποῖμε
μῆ μᾶς: τὰ κάμης ψέματα τὸ αἶμα σου θά πιοῖμε
Πέντε ἐξη ἀξιωματοῖ με βάλανε σιτῆ μέση
κι' ὁ καθένας ἕνας μοῦλεγε ὅτι ἤθελε τ' ὄρεσε
Παπὰ ὅλοι εἶναι ἔνοχοι αὐτοὶ οἱ χωφαναὶ σου
ἐμπιστοσύνη ἔχομε πολὺ εἰς τὴν τιμὴ σου
Γιατὶ ἐσὺ ὑπηρετεῖς σὲ ἔογα πού ἀεζίζουν
με θεωρίες και ψευτιές ποτὲ δὲν σὲ γνωρίζουν
Στὸ δεόμο του Κομμουνισμοῦ πού εἶναι θεωρεῖα
και τοὺς Παπάδες σφάζανε μέσα εἰς τὴ Ρωσία
Σύμφωνα με στατιστικὴ πού ἔγραψε ἕνας Γάλλος
ἐκεῖ ἀποδεικνύεται ὁ ἀριθμὸς μεγάλος
Ἔσφαξαν δεκατέσσερις χιλιάδες μέχρι τώρα

την ίδια τύχη θάχαρε και στη δική σας χώρα
'Εάν επικρατήσουνε θά σάς ξεκαθαρίσουν
παπάδες κι' άλλα πρόσωπα δεν πρόκειται να ζήσουν
'Εμείς υποστηρίζουμε τρία ιδανικά σας
και θέλουμε να σώσουμε με τούτα τα παιδιά σας
Ψηλά ή οικογένεια Πατρίδα και Θρησκεία
χωρίς αυτά γκρεμίζεται ο κόσμος στη κακία
Σάν λείψη ή οικογένεια και φύγει από τη μέση
έτσι και ή Θρησκεία Σου άμέσως θά ξεπέση
Πατρίδα δεν θά δυνηθῆ ποτέ να σταματήση
πάνω σέ οικογένεια Θρησκεία αν δεν πατήση
Ποιόν είδε; ποτέ να μάχεται με λύσσα με θυσίαν
αν δεν τὰ σκέπτεται αυτά προπάντων την θρησκείαν;
Σε όλα αυτά που είπαμε πρέπει να συμφωνήσης
γιατί θά έρθη μιὰ στιγμή και θά μετανοήσης
Θι μετανιώσουνε πικρά και όλοι οι έχυμοί μας
που σάν θεριά επέσανε να σβύσουν τή ζωή μας
Ο πόλεμος έγινε για ιδεολογία
κι' ή ανθρωπότης έγινε άπεραντα σφαγεία
Ακόμα δεν ήμυλῶσαν να μά. άνιληφθούνε
για ποιό σκοπό βυθίζουμε και έτσι πολεμούμε
Ένα σκοπό έλομε μπροστά κι' είναι φιλοσοφία
να σβύση ο κομμουνισμός μαζί και ή Ρωσία
Γιατί παραδεχόμαστε πως αν επικρατήση
κανείς άλλος λαός τῆς γῆς δεν θά μπορεί να ζήση
λάνει τὸ νόημα ή ζωή κι' οι άνθρωποι σαν κτήνη
θά γίνουν θελοντας και μη και θάχαμε ευσύνη
Πρέπει να βοηθήσετε και σείς οι μορφωμένοι
ή ανθρωπότης το άπαιτεί πούναι δυσιτυχημένη
Έλαεί. αναγνωρίζουμε τὴν θέσιν ὅτου έχεις
ώ: μορφωμένος άνθρωπος όλα θά κινήσης
Έχεις μεγάλο όνομα ή Γκεσταπώ γνωρίζεις
τι είπες και τι έκινες σέ ποια μέρη γυρίζεις
Η θρησκεία σου είναι γνωστή και όλα τα καλά σου
στη σκέψη σου θά φαίνονται τ' άποτελεσμάτά σου
Πές μας λοιπόν αλήθηνά ποιό είναι σου κομμουνίζουν
και με τις θεωρίες τους τ' αδελφία σου γυρίζουν;
Κοι δεν θέλουν την εκκλησία ούτε Θεοπιστεύουν
και μόνο επανάστασε; και συμφορές γυρεύουν;
Και θέλουν αξιώματα σέ θέσεις για να κάτσουν

κι' ὅσοι τοὺς εἶναι ἐμπόδια θέλουνε νὰ τοὺς σφάξουν;
Σὲ ἐμᾶς ἐναντιώνοντε καὶ μᾶσε κηνυγοῦνε
καὶ σὰν θεριά κοιττάζουνε τὸ αἷμα μας νὰ πιοῦνε
Μὰ κύτταξε τὴ δύναμη ποῦ ἔχει τὸ σπαθὶ τους
πρὶν νὰ τὸ καταλάβουνε χάνουνε τὴ ζωὴ τους
Γιὰ δὲν μπορεῖ ποτὲ κανεὶς ἐμᾶς νὰ περιπαίξει
ὅσο κι' ἂν εἶναι ἐξυπνος στὰ χέρια μας θὰ πῆση
Ἐμεῖς παραδειγματικά τοὺς ἔχομε σκοτώσει
μὲ φρίκη καὶ ἀγριότητα τοὺς ἔχομε θανατώσει
Κάνουμε ἐκκαθάριση νὰ λείψῃ αὐτὴ ἡ ἰδέα
καὶ ἀφθονοὺς τοὺς στέλνουμε στὸν "Ἄδην γιὰ παρῆα
Ἐσὺ μ' αὐτὰ μὴ φοβηθεῖς μόνον νὰ μᾶσε δώσης
ἀπάντηση σ' ὅτι εἶπαμε γιὰ τὴ θά μετανοιώσης
Σοῦ δίδουμε δύο λεπτιὰ καὶ καλὰ συλλογίσου
σ' ὅτι σὲ ἐρωτήσαμε ὕστερα ἀποκριθῶ
Μὰ τί νὰ τοὺς ἀποκριθῶ ποῦ εἶδα τὸ σκοπὸ τους
πῶς εἶχαν βάλλει τὸ κακό μέσα εἰς τὸ μυαλό τους;
Μόνον πῶς τοὺς ἐτόνισα πῶς ἦταν συμφορὰ μας
κι' ἔτσι ποῦ μᾶς παιδεύανε καίγανε τὴν καρδιά μας
Αὐτοὶ μοῦ ὑποδείξανε νὰ γίνω ἐγὼ προδότης,
καὶ δίπλα τους νὰ στέκωμαι σὰν Διαλεχτὸς ἱππότης
Τὴν ἴδια αὐτὴ μηχανὴ ἔπαιξαν καὶ σὲ ἄλλους
καὶ ὕστερα ἐσκοτώσαν ἄνδρες μικροὺς μεγάλους
Προδότης! "Όνομα μισητὸ γιὰ τὴ μᾶς ἐνθυμίζει
τὸ αἷμα ποῦ ἐχύθηκε χάμας στὴ γῆ κι' ἀχνίζει
Ἀνθρώπων ποῦ δὲν ἔφταιξαν δὲν εἶχανε αἰτία
τοὺς σκοτώσαν οἱ Γερμανοὶ μεγάλη ἁμαρτία
Οἱ Γερμανοὶ βασήστηκαν ἐπὶ νῶ στοὺς προδότες
καὶ ἄδικα σκοτώσανε πολλοὺς μας πατριῶτες
Οἱ Γερμανοὶ δὲν εἶχανε ποτὲ ἐμπιστοσύνη
καὶ ἐπὶ τόπου ἔκαναν μία δικαιοσύνη
Στὸ τέλος ἐσκοτώνανε μαζὶ καὶ τὸν προδότη
αὐτὸν δὲν τὸν λυπούμαστε . . . χαρᾶς τὸν πατριώτη
Αὐτοὶ μὲ φαντασθῆκανε γιὰ ἓνα τέτοιο τύπο
τὰ λόγια ποῦ μοῦ εἶπανε εἶχαν μεγάλο χτύπο
Παπάδες δὲν βρεθῆκανε προδότες νὰ γενοῦνε
σ' ἄλλα μέρη ἐζήτησαν τὸ αἷμα τους νὰ πιοῦνε
Ἐκεῖ ἐπεκαλέσθηκα μάρτυρα τὸ θεό μου
ἂν ἄλλαξα τὴ σκέψη μου νὰ ἰδῶ τὸν θάνατό μου

Αὐτοὶ τότε ἀγρίεψαν καὶ σὰν δαιμονισμένοι
μερικὲς βαλίτσες ἀνοιξαν νὰ δοῦνε τὶ συμβαίνει
Μοῦ παρουσίασαν χαρτιὰ καὶ φάκελλοι κλεισμένοι
σὲ κάμποσα ὀνόματα ἦταν σταυροὶ γραμμένοι
Μὲ φρίκη τότε ἀντίκρουσα τ' ὄνομά μου γραμμένο
καὶ μὲ μολύβι κ ὀ κ κ ι ν ο νὰναι ὑπογραμμισμένο
Τὶ νὰ ἔκαμα ἄραγε ἐγὼ καὶ μ' ἔχουν σημειώσει
καὶ κινδινεύει ἡ Γκεσιαπὼ θάνατο νὰ μοῦ δώσει;
Δὲν ἤξευρα νὰ ἐφταιξα τίποτε εἰς ἐκείνους
μ' αὐτοὶ ὅπου κολλήσουνε κολλοῦνε σὰν καρκίνους
Πάντα μὲ τὸ χαμόγελο σὲ ὄλους ὁμιλοῦσα
μὲ σοφία καὶ σύνεση σὲ ὄλους ἀπαντοῦσα
Σὰν τὸ καθάριον οὐρανὸν ἦταν τὸ μέτωπό μου
οτὴ συμφορὰ μου ἔβαλα μάρτυρα τὸ Θεὸ μου
Ὡρες μὲ εἶχαν κι' ἔστεκα καὶ μὲ ἀναρωτοῦσαν
μὲ τὰ χαρτιὰ ποῦ εἶχανε νὰ δοῦν ἂν συμφωνοῦσα
Μὰ πῶς νὰ συμφωνήσουνε ἡ νύχτα μὲ τὴ μέρα;
ὅταν λατρεύω ἐγὼ Θεό, κι' αὐτοὶ χιτλερ πατέρα;
(1) Ἐἴς ἄξιωματικὸς μοῦ εἶπε κάτω νὰ κάτσω
γιατὶ εἶσε σὺ κομμουνιστὴς καὶ κρύπτεσαι στὸ ράσο;
Μήπως δὲν τίς γνωρὼ ζομε ὄλες τις ποιηρίες;
προκήρυξες ἐμοίραζες κι' ἔκανες ὁμιλίες
Εἶσαι μέγας κομμουνιστὴς πηρῆνας των σπουδαῖος
καὶ σ' ἐμᾶς κάνεις τὸν Παπᾶ καὶ φαίνεσε ὠραῖος
Τοὺς ἀνθρώπους ἐκάλεσες ὄχι στὸ πανηγῆρι
ἀλλὰ μὲ τρόπο ἠθελες κοντιὰ σου νὰ τοὺς σύρῃς
Νὰ γίνουνε κομμουνιστὰ καὶ νὰ ὠφεληθοῦνε
ἅμα θὰ φεύγαμε ἐμεῖς στὶς θέσεις γιὰ νὰ μποῖνε
Εἶναι ὠλιὰ κομμουνιστῶν ἐπάνω στὸ χωριὸ σου
σὰν ἔπεσες στὰ χέρια μας θὰ ἰδῆς τὸ θάνατό σου
Μὰ ἔφθασε ἡ ὥρα σας κι' ὄλοι θὰ πλερωθῆτε
καὶ σὺ καὶ οἱ συντρόφοι σου στὸ αἷμα θὰ βαφτῆτε
Εἰς τ' ἀπομονωτήριον νὰ πάη νὰ καθίσῃ
κι' ἀπόψε μὴ τοῦ δώσετε τίποτα νὰ δειπνήσῃ
Μέχρι νὰ ἀνακρίνωμε τοὺς ἄλλους του συντρόφους
καὶ θὰ ξεκαθαρίσουμε πιοὺς εἶχαν αὐτοὶ πρώτους
Δυὸ τρεῖς μὲ ὀδηγούσανε εἰς τὸ κελὶ νὰ πάω
δυσὸ μέρες ἐπεράσανε χωρὶς φαῖ νὰ φάω
Μὰ ὅταν μὲ γυρίζανε ἀπ' τὴν ἀνάκρισή μου
δὲν ἤμπορῶ νὰ διηγηθῶ τί εἶδε ἡ ψυχὴ μου

*Έξω στο περιύλιο τούς είχανε β. αλμέν υ:
δύους ισ' άλλους συ. τρόφους μου και ισ' είχανε στεμένους
*Άλλους είχαν κι' ετρέχανε, άλλους κι' επερλατοῦσαν
κι' άλλους είχαν ὄρθιους τον τοίχον και κοιτούσαν
Αὐτὸ εἶναι μικρὸ κακὸ κι' ὄποιος κι' ἴαναι ἄντεχει
μόνον άλλους π' ὑ δ' ὄριανε μὲ ξύλα ἀλ' τῆ Γεργιστη
*Αλλοίμογον τῆ πάτανε κάμποσοι χωριανοί μας
τὸ ξύλο ποὺ ἐφάγατε σπαράσσετε ἡ ψυχὴ μας
Τοῦ Καπετά του δυὸ παιδιὰ κι' ὁ Αἰουσονικόλας
τὸ ξύλο ποὺ ἐφάγατε σιγὴν πλάτη τους ἐκόλα
*Ὁ σύντεκνός μου ὁ Κατσοῦρος κι' ὁ Γαριπιδομανώλης
τὸ ξύλο ποὺ τούς δόσανε ἀκούστηκες σιγὴν Πόλι
Τὸ Παπαδάκι ὁ Κωσ ἦ; τὸ *Επανωχωριανάκι
ἐφαγε ξύλο ἀλύπητο ποτισθῆκε φαρμάκι
Τὸ ξύλο ποὺ ἐφάγατε πὸς θὰ τὸ περιγο ψί;
ὄταν τὸ θυμηθεῖ κινεῖς τοῦ ἔρχετε νὰ κλάψη
*Ἐκί ἴδαμε πὸς δέρνουνε κι' ἐπήραμε μοντέλλο
ὄπως κτυπᾷ ὁ μαριγκὸς σὸν πάγκι τὸ σκαρπέλλο
Πολλὲς τούς κατεβίανανε σὰν ἄτανε σιμῶνι
ὄπως κτυπᾷ ὁ ντερμιντζῆ; τὰ σίδερα στ' ἐμῶνι
*Ὁ Ἰταλὸς τούς ἔδερνε ἢ αν μαγκουρο ρόρος
ἄλλοι τρεῖ, ἐκτυτούσανε κι' ἕνας βαθμὶ φόρος
Κατσούνες ξύλα ἀνάποδα π' ὑ εἶπε κουβαλήσει
χωριατοῦρα ἄσκεφτη χωρὶς νὰ προνοήση
Πὸς ὄλα αὐτὰ θὰ στοῦσανε σιγὴν πλάτη των τὴν ἴδια
καὶ θὰ τούς κομματιάζανε σὰν νῆταν κεραμιῦδια
Τούς δέρνανε ἄτ τὸ λαιμὸ ὅτε νὰ πῆσά πόδια
σὴν ρίδια τούς ἐζῶνανε καὶ τρομερὰ χταπόδια
Γι' αὐτὸ φώναζαν δυνατὰ κι' ἔλεγε ἡ καρδιά τους
τούς σπάσανε τὰ κόκκι ὄλα μυζὶ καὶ τὰ πλευρὰ τους;
Μέρες μῆνιν ἀκίνητοι μέσα εἰς τὰ κελιά τους
τὸ μόνο ποὺ ἀκούαμε φώναζαν τὰ παιδιὰ τους
Μὰ κι' ὁ γιὰ ρὸς τούς κοίταξε κι' εἶπε πὸς εἶναι ὄραϊα
ἔτσι νὰ κανόνιζουμε κάθε τέτοια παρῶα
Νὰ τούς κτυποῦν ἀλύπητα μ' ὄλη τῆ δύναμή τους
καὶ δὲν γίνεται ἔλεγχος ἂν σβύση κι' ἡ ζωὴ τους
Τι θλίψη ἐτραβήξαμε μέσα σιῆ φυλακῆ μας
γιατί δὲν ἐγνωρίζαμε ἂν γλύτωνε ἡ ζωὴ μας
Κάθε μέρα ἀνάκριση καὶ σαγητὸ λιγάκι
καὶ τὸ νερὸ ποὺ πίναμε ἦταν κι' αὐτὸ φαρμάκι

Ἄλλοίμονον τί συμφορα εἰς τοὺς φυλακισμένους
ὄσους ἔχουν γιὰ θάνατο καὶ καταδικασμένους
Μὰ ἐβοήθησε ὁ θεὸς μερικοὺς νὰ ἐλευθερώσουν
νὰ πᾶνε ἔξω σιὸ χωριὸ μαντῆιο γιὰ νὰ δώσουν
Πῶ, ὄνους θὰ τὸ ἀφήσουνε ἂν φερουν τὴ Γαβρίλη
γιὰ τὸν ἰδῆ ἢ Γκετσιμπὼ λουρίδες νὰ τὸν σύρει
Γιατὶ τὸν χαρακτηρίσιν γιὰ μέγα κομματάρχη
γιὰ δοχηγὸ κομμουνιστῶν γιὰ Στάλιν γιὰ Στρατάρχη
Ἄν δὲν παρουσιάσετε ἐκεῖνο πού σᾶς λέμε
σπιτιές πολλές τῶν Καμπιανῶν θὰ κείθωνται νὰ κλαῖνε
Αὐτοὺς πού ἐκοιτήσαμε μὲ λύσσα μὲ μανία
ἂν δὲν θὰ μᾶς τὸν φέρετε θὰ μποῦν τὴ Γερμανία
Συζήτηση δὲν θέλομε φύγατε σιὸ χωριὸ σας
οὐτὸ ὄλου σᾶς εἶπαμε εἶναι καλὸ δικό σας
Γιατὶ θὰ ἔλθῃ ἕνας καιρὸς καλὰ νὰ τὸ σκεφθῆτε
ἀλλὰ χωρὶς ὠφέλεια θὰ κλαῖτε θὰ θρηῆτε
Διὸ μέρες ἐνωρίτερα ἦλθανε καὶ μὲ πῆραν
τοῦ τύπου ἀξιωματικοὶ μὲ κούρσι καὶ μὲ πῆραν
Μέσα σιὸ Παρατηρητῆ γιὰ νὰ δηιοσιεύσω
ἰς φῆτες πού διέδωσαν τόσες πολλές ἰπ' ἔξω
Πῶς δὲν μοῦ κόψανε μαλιὰ καὶ δὲν μοῦ βγάλαν γένια
κι ὅτι ἄλλο ἀκούστηκε ἦτανε ὅλα ψέμμα
Σ' ἕνα χαρτάκι ἔγραψα γιὰ νὰ δημοσιέσουν
αὐτὰ πού ἔγραψα ἐγὼ αὐτῶν δὲν τοὺς ἀρέσουν
Τοῦ τύπου ὁ ἀξιωματικὸς; Ὀλμουτ τὸ ὄνομά του
σιὸ Δομοκὸ εὐρίσκονται τώρα τὰ κοκκαλά του
Ἐκάθησε ὁ ἴδιος ὅτι ἤθελε νὰ γράψῃ
καὶ μοῦ εἶπε πέρασε ἀπ' ἐδῶ γιὰ νὰ τὰ ὑπογράψῃ
Ἐγὼ μόνο ὑτέγραψα καὶ πέρασαν σιὸ τύπο
τὰ λόγια ὅπου ἔγραψε ἔδωκαν λίγο κτύπο
Γιατὶ τὸ καταλόβινε πῶς ἦταν προπαγανδα
καὶ γράφουν ἔτσι ὁμορφιὸ ὅπως συμβαίνει πάντα
Μὰ ἂν ἀφήκανε ἐμᾶς κι εἶδαμε τοὺς δικούς μας
σιτὴ φυλακὴ ἀφήκανε τοὺς ἄλλους ἀδελφούς μας
Καὶ πάντα μαζὶ ἐλπίζαμε πῶς σύντομα θὰ βγοῦνε
καὶ ἠαρθοῦνε εἰς τὸ χωριὸ ὅλοι καὶ θὰ τοὺς δοῦμε
Μὰ ξαφνικὰ ἀκούσαμε ἕνα κικὸ χαμπέρι
σιτὴ Γερμανία τὸ ἔδιωξαν εἰς τὰ δικά τους μέρη
Κρίμας τὰ παλληκάρια μας τοὺς φίλους τὸ ἀδελφοὺς
[μας

δὲν ἠμπορεῖ ποτὲ αὐτὸ νὰ βγῆ ἀπὸ τὸ νοῦ μας
Πῶς νὰ τοὺς λησμονήσωμε ποῦχαν τὴν ἀτυχία
νὰ μὴ πεθάνουν ἔνδοξα. Πάνω στὴν Ἀλβανία
Τόσοι ἀπ' αὐτοῦ; πού πήγανε γιὰ ἐλεύθερη Πατρίδα
κι' ἔδειξαν ἀτράμιλον στὰ μέτωπα ἀνδρεία;
Μᾶς πῆρα εἰκοσιτέσσερις κι' ἦταν ὅλοι δικοὶ μας
κι' κάνανε μαρτύριο νὰ γίνῃ ἡ ζωὴ μας
καὶ τοῦ; φυγάδισιν μακρὰ κι' ἄφισαν τὰ παιδιὰ τους
μὲ τόσα πού τοὺς κίνανε ἔκαψιν τὴν καρδιά τους
"Ἄν θέλετε νὰ μάθετε καὶ πιοῦ; μᾶς ἔχουν πάρη
καθ' ἓνα; ἦταν διαλεχτός κι' ὁμορφο παληκάρι
Στὸ Πανοχώρι πήρανε τὰ δυὸ Νικολιουδάκια
ἀπὸ τρεῖς οἰκογένειες; τέσσαρα Παπαδάκια
Ἦσαν παιδιὰ κῆ; λεβεδιά; ἐπάνω εἰς τὴν νειότην
ἀλλοίμονον πῶς χάθηκε ἄδικα ἡ ἀνθρωπότης
Ἄφρησαν ἀπροστάτευτες; τίς οἰκογένειές τους;
ἀπὸ μακριὰ ἀκούγοντε πού κλαῖνε οἱ ἀδελφές; τους;
Οἱ μίνες; πού τὰ γέννησιν κι' τὰ θρεψιν μὲ γάλα
πατέρες; πού κοπίασαν καὶ τὰκάναν μεγάλα
Ἦπου βρεθοῦν κι' ὅπου σταθοῦν γιὰ τὰ παιδιὰ τους λένε
καὶ ἀπὸ τὰ βίθη τῆ; καρδιά; μὲ πόνο πολὺ κλαῖνε
Γιατὶ τοῦ; πῆραν ἄπονα κι' ἄδικα τὰ παιδιὰ τους
καὶ ὥστε νὰ γυρίσουνε μαύρη θάνατ' ἢ καρδιά τους
Μὰ καὶ το Παπαδοκωστή πού ἔπαιζε τὴ λύρα
κι' ἐκεῖνο τὸν ἐπῆρνε ὁ Ἰταλός; ἔμαρτύρα
Πῶ; μέσα εἰς τὸ σπίτι του εἶχε φιλοξενήση
ἀντάρτες κι' αὐτόμολους; μὰ εἶχε παραξηγήσει
Κι' ἄφρησε τὴ γυναῖκα του καὶ τὰ τρία παιδιὰ του
ἀδικία τὸν εὔρηκε κι' ἐκάηκε ἡ καρδιά του
"Ὅλοι ἔχομε παράπονα καὶ ὁ Θεὸς τὸ ξέρει
κρῖμα πού ἔπαθαν πολλοὶ κι' ἔμεναν σ' ἄλλα μέρη
Τὸ πανηγύρι ἔφερε κι' αὐτοῦ; ἐδῶ κοντὰ μας
Τοῦ; ἄρπαξαν οἱ γερμανοὶ κι' ἔκαψιν τὴ καρδιά μας
"Ὅλοι καταλαβίνετε γιὰ πῶν θέλω νὰ γράψω
μὰ συγκινεῖται ἡ καρδιά καὶ μοῦ ἔρχεται νὰ κλάψω
Γιατὶ θυμοῦμαι ἀξέχαστα τ' ὁμορφο παληκάρι
πού ἐσυναντηθήκαμε ἐκεῖνο νὰ τὸ βράδυ
Μ' ἀγάπη μὲ χαιρέτησε μοῦ φίλησε τὸ χέρι
χαρούμενος μὲ ρώτησε ἂν ἤξευρα χαμπέρι

Τὰ νέα εἶναι τὰ ἴδια μας; σήμερο ἀφοῦ ζοῖμε
στήν ἐκκλησία αὖριο θὰ ξανανταμωθοῦμε
Τὶ κάνει ἡ γυναικα σου μαζί και τὰ παιδιά σου
δὲν θὰ σὲ περιμένουνε εἰς τὰ πεθερικά σου
Πόση χαρά θὰ πάρουνε ὅταν θὰ μπῆς στὴ πόρτα
γιατὶ θὰ δοῦνε τὸ γαμβρὸ πὺν κάνανε πιὸ πρώτα
"Ολοι θὰ ἐννοήσετε γιὰ πιὸ τώρα μιλοῦμε
τὸν Παναγιώτη Κελαϊδῆ κλοῖμε και ἀναζητοῦμε
Τοῦ τόπου μας εἶναι γαμβρός κι' ἔχει πάρει τὴν κόρη
τοῦ Παπαδάκη Νικολῆ ἀπὸ τὸ Πανοχώρι
Γῆν πρώτη τὴν Ἀγγελικὴ πὺν ἔχει βγάλη νάμι
Μεγαλοχωραφίτισσα τώρα τὴν ἔχει κάνει
Ἐτίμησε τὸ σπίτι της τοῦς Κάμπους τὸ χωριό της
και πρώτυπον ὑπακοῆς εἶναι στὸ σύζυγό της
Πόση χαρά θὰ εἶχανε εἰς τὰ παιθερικά τους
τοῦς δυὸ γαμπροῦς θὰ βλέπανε και θάνοιγε ἡ καρ-
(διὰ τους

Μαζί θὰ ἐκαθήσανε τὰ δύο Μπατζανάκια
κι' ἀδελφικά θὰ ἔπιναν κρασι στὰ ποτηράκια
"Ας ἦτανε ἀπὸ τὸ Θεὸ μαζί νὰ προφητέψουν
πὺς ἡ γερμανοὶ θὰ ἔρχότανε νὰ φύγουνε νὰ τρέξουν
Νὰ μὴ σκοιῶσουν ἀδικα τὸν ἕνα σὶν αὐλή του
και νὰ τοῦ ἀκαιρέσουνε ἄσπλαχνα τὴ ζωὴ του
Και τὸν ἄλλο νὰ πάρουνε μὲ λύσσα μὲ μανία
και νὰ τὸν φυγαδεύσουνε μέσα στὴν Γερμανία
Εἶναι ἱστορικὴ βραδυὰ κι' ἔχει μεγάλο πόνο
γιὰ θὰ ξανανταμώσουνε μόνο στὸν ἄλλο κόσμο
Τώρα εἰς τὰ πεθερικά βλέπουν τὴν συμφορὰ τους
και κλαῖνε ἀπαρηγόρητα μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά τους
Γιατὶ δὲν τὸν περίμεναν δὲν τὸ ἔβαζε ὁ νοῦς των
πὺς ξαφνικά θὰ χάνανε και τοῦς δύο γαμβροῦς των
Στὸ σπίτι αὐτὸ ἐστοίχειωσε μεγάλη δυστυχία
κι' εὐχόμεθα εἰς τὸν Θεὸν ἰάχουν παρηγορία
Τὸν Κελαϊδῆ πὺν ξώρισαν μέσα στὴν Γερμανία
ἐπάτηρε κι' ἄλλα πολλὰ πάνω σὶν Ἀλβανία
Στὶς μάχες πάνω στὰ βουνὰ τρέχει και δὲν δειλιάζει
πιστόλι ἔχει στὸ πλευρὸ και τ' ὄπλο ξεσκουριάζει
Πολέμησε ἀληθινὰ και εἶναι σὲ τιμὴ του
και σὰν τὸ κρεμμυδόφυλο τὴν εἶχε τὴ ζωὴ του

Ἐπλήρωσε τοὺς Ἰταλοὺς μὲ νόμισμα ποὺ πρέπει
μεγάλῃ Δόξῃ καὶ τιμῇ καὶ ἔπαινος τοῦ στέκει
Πόσο ἀνδεῖο φάνηκε τ' ὄμορφο παληκάρι
ὁ χάρος τὸ ἐξήλεψε καὶ ἤθελε νὰ τὸ πύρη
Μὲ μιὰ ρυπή του ἀφαίρεσε γὰ τέσσερα πλευρά του
Μὰ τώρα ποὺ τὸν πήρανε ἐκαήσε ἡ καρδιά του
Γιατὶ τὸν πήραν ἄδικα πάνω ἀπὸ τὸ νησί μας
καὶ ἰδοὺ σὲ παράπονο πὼς δὲν εἶναι μοῦζι μας
Πρέπει νὰ ἔχει ὑπομονὴ κι' ἐμεῖς παρακολοῦμε
νὰ βοηθήσῃ ὁ θεὸς νὰ ἔλθουν νὰ τοὺς δοῦμε
Μὰ κι' ἡ λαγκαδά πλέρασε καὶ ἐκείνη τα δικά της
καὶ ἡ Κοινότης ἔχασε τὸν ἀγροφύλακά της
Ἐπτὰ κοπέλια ἄφησε Μανώλης Γορμπιδάκης
καὶ ἐπὶ τὸ γειτονάκι του Δημήτρης Φαιουρογιάκης
"Ὅποιος τὰ δῆ θὰ λυπηθῆ νᾶνε χωρὶς προσιάτη
σὺν ἓνα σπίτι νεόκτιστο μὲ χάρις παρασιάτη
Εἶναι ὅλα ἀνήλικα κι' ἀνεξία γιὰ δουλειά μας
ὅταν τὰ ἀντικρίσωμε σπαράσσεται ἡ καρδιά μας
Πὼς ἀντιμετωπίζουνε τὸν ἥλιο κάθε μέρα
νὰ βλέπουνε τὴ μάννα τους νὰ μὴ ἔχουν πατέρα;
Πολλὰ παιδιὰ φωνάζουνε τί ἔγινε ὁ πατέρας;
ὁ γερμανὸς τὸν ἔδωξε ποῦνε μεγάλο τέρας;
Αὐτοὶ οἱ δυὸ εἰς τὸ χωριὸ κοντὰ ἐκατοικοῦσαν
εἶναι μπόρμπας καὶ ἀνηψιὸς καὶ ἐσυμπορπατοῦσαν
Κεῖνες τίς μέρες ἦτανε εἰς τὰ Χανιά μπασμένοι
καὶ ἦτανε χαρούμενοι καὶ καλοφορεμένοι
Στὸ Λοῦλο παραμέρισαν τὸν σύντεκνον νὰ δοῦνε
καὶ αὐτὲς τοὺς καθυστέρησε λίγο κρασί νὰ πιοῦνε
"Εἶσι εἶναι τὸ ἔθιμο ἐμᾶς εἰς τὰ χωριά μας
νὰ τρώμε καὶ νὰ πίνουμε νὰ ζήσῃ ἡ φιλιὰ μας
Μὰ εἶχαν δρομολόγιο στοὺς Κάμπους νὰ γυρῶσουν
στὰ σπίτια των νὰ βρίσκωνται γιὰ νὰ πανηγυρῶσουν
Γι' αὐτὸ ἐσηκωθῆκανε στὸ πόδι γιὰ νὰ πιοῦνε
νὰ ἀποχαιρετήσουνε καὶ στὸ χωριὸ ναρθοῦνε
Ποὺ νὰ τὸ καταλάβουνε πὼς ὅλο τὸ χωριὸ μας
τὸ εἶχαν ζῶσει οἱ γερμανοὶ κι' ἦταν ὁ θάνατός μας;
Χαρούμενοι ἐρχόντανε ἀπὸ τὸ Κατωμέρι
μαζί τους ἐτραβούσανε τὸ Χρῆστο τὸ Λιμπέρη
Στὸ πρῶτο σπίτι ἐφθάσανε καὶ εἶχανε ωνάξει
νὰ πάη ὁ Νικολῆς κρασί ἔξω νὰ τοὺς κεράσῃ

Χωρίς νά καταλάβουμε στους άλλους τι συμβαίνει
ἀκούσανε μία φωνή ἄπ' κοντά νά βγαίνει
Οἱ γερμανοὶ τοὺς φώναξαν θέλουμε νά σᾶς ποῦμε
μαζί μὲ τὸ ἄλλους κι' αὐτοὺς τὸ αἷμα τους νά ποῦμε
Γρήγορα τοὺς ᾠδήγησαν τοὺς ἔφεραν κοντά μας
κι' ὅταν τοὺς ἀντικρύσαμε ταράχτηκε ἡ καρδιά μας
Τὴν ἴδια τύχη μὲ ἡμᾶς εἶχανε καὶ ἐκεῖνοι
Φωτιά ἀνάψε μεσ' τὴν καρδιὰ κανέναν δὲν τὴ σβύνη
Πολλὲς φορὲς γλυτώνουμε τοῦ χάου το δρεπάνι
μὲ σχέδιο ποῦζει ὁ Θεὸς κι' ὁ νοῦς μας δὲν τὸ βίνει
Πολλὲς φορὲς ἐγλύτωσε Σιράντος; Μιυρεδάκη;
τῆς Ἀλβανίας τὰ βουνὰ τοῦ Γαλατᾶ τὴ μάχη
(Ὁ θάνατος τὸν κηρυγᾶ μὰ ἐκεῖνος τὸν ξεφεύγει
ἄ; ἤξερε ὁ ἄνθρωπος τότε νὰ ἀποφεύγῃ
Ὁ Κατιστριτι δάηοχανε κι' ἔλρεπε νὰ τρολώσουν
Μόνο ἔσταμαίψανε κι' ἐλιάστηκαν στὸ δίχτυ
ἔσι πὺν τὴ ἔρπε ὁ Θεὸς πισιεύουμε στὴ τύχη
Μὰ τοὺς βιάσινε κι' αὐτοὺς ἡ ἀπονή τους μοῖρα
καὶ ὁ Νίκος τὸ καπέλο του ἔκαμε παράσυρα
Τὸ θάλαμο τῆς φυλακῆς τοῦ εἶπαν νὰ σφουγγαρίσῃ
κι' ὅτι μὲ τὸ καπέλο του ἔλρεπε νὰ σκουλίση
Τὶ κόσμος ἀκατάστατος ζωὴ τυρανισμένη
πα διὰ γυναῖκες ἄφησαν γιατί ἦταν παντρεμένοι
Ὁ Κατισνέβας ἄφησε τὰ τέσσαρα παιδιὰ του
καὶ ὁ Σαράντος ἄφησε μόνο μὰ κοπελιὰ του
Στὸ γέρο πρῖνο πήρανε μονάχα δύο μέλη
Θρασύβουλο τὸν Ποντικὸ κι' ἕνα μικρὸ κοπέλι
Μὰ εἶναι μάρμαρας καὶ ἀνεψιὺς διπλὸς καὶ μὸς λογάται
ὁ κόσμος εἶναι μάταιος ποιὲ μὴ τὸ ξεχνᾶτε
Γιατί ἡ ζωὴ εἶναι καπνὸς ἀτμὸς καὶ ἀφαννίζει
σήμερο λέγεις ὅτι ζῆς μ' αὐτὸ δὲν γνωρίζεις
Ὁ θάνατος διάκριση δὲν κάνει σὲ κανένα
σὲ μὰ στιγμή μορεῖς νὰ δῆς τὰ μάτια σου κλεισμένα
Πολλὲς φορὲς στὴ φυλακὴ τὸν θεῖον εἶχαν κλείσει
στὴν Ἀμουργὸ σ' ἕνα νησὶ τὸν εἶχανε ἔξορσει
Αὐτὸ ὅμως πὺν ἔπαθε εἶταν ἡ συμφοράτου
γιατί ἄφησε τὴ σύζυγο καὶ τὰ πέντε παιδιὰ του
Ὁ ἀνειψιὸς του ἐλήγεινε τετάρτη Γυμνασίου
στοῦ νέου τύπου ἄνηκε κι' ὄχι ἐξαιταξίου

*Ητανε ἄριστο παδι καὶ μὲ μυαλό ξευτέρη
εἰς τὸν Θεὸν εὐχόμεθα ὀπίσω νὰ τὸ φέρη

*Ὅπου εἶναι κι' ὅτου βρίσκεται χρίνι νὰ τοῦ χιρίτη
καὶ στοὺς γονιοῦς του εὐχόμαι ὁ Θεὸς νὰ τὸ ζήρη

Πιὸς δὲν ἐπόνεσε ποτέ χαίμενο ἀδελφό του;
ἂν εἶναι ἔτσι ἄσπλαγος νὰ δῆ τὸ θανατό του

Πιὰ μάνα δὲν ἐπόνεσε σὰν χάσει τὸ παιδί της;
καὶ νὰ μὴ βγάξη δάκρυ μὲσα ἀπὸ τὴν ψυχὴ της;

*Ὅλοι ὅσοι ἔχουν ἀδελφοὺς καὶ μάννες τὰ παιδιὰ τοὺς
ὅταν θὰ πάθουν τίποτε σπαράσσεται ἡ καρδιά τους

Μὰ σκέπτομαι μιὰ ἀδελφὴ ποὺ πέρασε ἡ ζωὴ της
σὲ πένθη καὶ σὲ συμφορὲς καὶ πῆραν τὸ παιδί της

Τὶ πόνος ἀνυπόφερτος ὅπου τὴν ἔχει ζῶσει
καὶ τὴ θλιμμένη της καρδιά ποιὸς θὰ τὴν μαλακώση;

Τέσσαρα ἀδέλφια ἔχασε μαζὶ καὶ τὸ παιδί της
καὶ πῶς ἀντέχει καὶ βιασιὰ τὴν θλιψὴ ἢ ψυχὴ της;

Πραγματικὴ ὑπομονὴ μὲ πίστι σὰν γρανήτη
τὸ ὄνομά της λέγεται Δαλέτζενα Σανδίλλη

Μὰ ἂν θέλῃ ὁ καλὸς Θεὸς θὰ τὴνε βοηθήσῃ
καὶ τὸ παιδί κι' ὁ ἀδελφὸς ὀπίσω θὰ γυρίσῃ

Τὰ λαθιανὰ πλερώσανε ποῖδ' πάνω δυὸ σκαλάκια
γιατὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐπήρανε τὰ πέντε Ἀρεσιάνια

Τοῦ Ἀρεσιγιάννη ἐπήρανε τὰ τρία μαζεμένα
ἀνέθρεψε πέντε ἕξι γυιοὺς τὴν ἄνδρα οὐκ ἔνα

Νὰ πολεμᾷ τὸ μαγαζὶ νὰ βρῆσεται σὶδ' σπιτί
πόσο ἐδοκιμάστηκε τ' ἀνθρώπου αὐτοῦ ἡ τύχη

Ὁ ἕνας ἦταν νιόπαντρος σινοροπαντρεμένος
καὶ δὲν εὐχαριστήθηκε γυναικὰ ὁ καυμένος

Στὸ κόσμω δὲν ἐπρόλαβε κοπέλια γιὰ νὰ φέρη
τὸν πῆρανε οἱ Γερμανοὶ εἰς τὰ δικά τους μέρη

Πρῶτο παιδί περιμένε μὰ πρὶν ἀκόμα γίνῃ
τοῦ ἀναψαν οἱ γερμανοὶ εἰς τὴν καρδ' ἀκαμίνη

Γιατὶ τὸν πῆραν οἱ γερμανοὶ χωρὶς καμμιὰ αἰτία
ἅμα γίνηκε τὸ παιδί τὸ βγάλαμε Μαρία

*Ητανε μεγαλέμπορος κι' εἶχε δ' ὑλειὰ στρωμένη
καὶ τὴν ἡ γυναικὰ του τὴν ἄφρησε ἡ κοῦμένη

Μὰ καὶ ὁ ἄλλος ἀδελφὸς καθόταν χωριστά του
ζοῦσε μὲ τὴν γυναικὰ του καὶ τὰ ἕξι παιδιὰ του

Πῆραν τὸν στύλο τοῦ σπιτιοῦ μεγάλη ἀδικία
σὰν ἔλλειψε ὁ προστάτης τὼν μεγάλη τυροραμία

Γιατί γυναίκα δὲν μπορεῖ τόσα παιδιά νὰ θρέψη
υπάρχουν τῶν ἀνδρῶν δουλειές πού δὲν μπορεῖ νὰ τρέξη
'(1) ἄλλος ὁ μικρότερος σιὸ σπίτι εἶχε μεινεῖ
ἦτανε ὁ μικρότερος; γι' αὐτὸ εἶχε βροδύνει
καὶ δὲν παντρεύτηκε ἐνωρίς γιατί εἶχε τοὺς γονεῖς του
καὶ τὴν ἀποκατάστασιν ἐζητᾶ τὸ ἀδελφῆς του
Μὰ καὶ ὁ Ἀρετοστρατῆς πού εἶνε μετρημένος
τὸ Νικολῆ τοῦ πήρανε κι' εἶναι δυστυχισμένος
'Ἡ σύμπτωσης τὸ ἔκαμε νάρθη κεινη τῆ μέρα
εἰς τὴν Ἀγυῖα τὸν φέρανε κι' ἐκάναμε παρέα
Στὸ Νιὸ Χωριὸ βρισκότανε κι' ἔβλεπε τὰ ὠτὰ του
ἄχ! πῶς δὲν ἔμεινε ἐκεῖ κι' ἐκάηκε ἡ καρδιά του
'Ανάποδη δουλειὰ αὐτῆ με' τρόπον μεπεδεμένους
ἀπὸ πῶς πέρα πήρανε τρεῖς ἄλλους μαζεμένους
Δυὸ Μαθιουδάκια ἐπήρανε κι' ὁ ἕνας πάντρεμένος
τρία παιδάκια ἄφησε καὶ ἐκεῖνος ὁ καυμένος
'Ὁ ἄλλος εἶναι ἐλεύθερος με' λίγες ἀπαιτήσεις
καὶ τῆ ζωῆς του πέρασε εἰς τὰς περιπλανήσεις
Γὰ σπίτια τους εἶναι μοζι λέγοντε γειτονάκια
μὰ ποιὸ σπουδαῖο φαίνεται, γιατί εἶνε ἀδελφάκια
Παιδιά γυναῖκα κι' ἀδελφῆ ἄφησαν σιὸ κεφάλι
ἄς ἔλθουνε μέρες καλές νὰ νταμωθοῦνε πάλι
Πήρανε καὶ τὸν γείτονα τὸν Ἀρετοβαγγέλη
καὶ ἄφησε ἐπὶ τὰ παιδιά κι' ἔξω καπνὸς δὲν βγαίνει
Αἰτία δὲν τοῦ βρήκανε ἐκεῖ γιὰ νὰ τὸν πᾶνε
γιὰ τὰ παιδιά του κοίταξε ἢ ἤθελε νὰ φᾶνε
Κομμουνιστῆς δὲν ἦτανε οὔτε σὲ προπογανδα
εἰς τὸ χωριὸ μας δούλευε σὲ ἀμπασαδες πάντα
Πλιὸ νιὸς λιγάκι ἦτανε ἀπ' τὸ Τσιχλοβασίλη
πού τὸν ἐπήρανε κι' αὐτὸ γέρο τὸν κακομοῖρη
'Οκτὼ παιδιά ἀνέθρεψε καὶ εἶναι σὲ τιμῆ του
σὲ στέρηση κι' αἰχμάλωτος ἐπέρασε ἡ ζωῆς του
'Αμέτρητα ἐπάτηρε σιὸ διάβα τῆς ζωῆς του
μὰ με' αὐτὸ πού ἔπαθε ματώθηκε ἡ ψυχὴ του
Τὰ νειάτα του τὰ πέρασε πολὺ βασανισμένος
δὲν ἤλπιζε σιὰ Γερατειὰ νὰ εἶναι ἐξορισμένος
Δυὸ Κατσουλάκια μένουνε καὶ ἕνα Κοκολάκι
καὶ πρέπει τώρα καὶ μ' αὐτὰ ν' ἀσχοληθῶ λιγάκι
'Ὁ Λαμπρινὸς καὶ ὁ Παυλῆς τὰ δύο Κατσουλάκια
τὰ σπίτια ἔχουνε κοντὰ κι' εἶναι ἐξαδελφάκια

Τὸν Παῦλο βρῆκε ἀδικιὰ ἐπάνω στὸ Μιτάτο
τὸν ἄρπαξαν οἱ Γερμανοὶ καὶ τὸν ἔφεραν κάτω
Ἔνα ὄπλο τοῦ βρῆκανε καὶ εἰς τὴν ἔρευνὰ του
βοήκανε καὶ τὸν Ἰταλὸ κι ἔκαψαν τὴν καρδιά του
Πόσο τὸν χαρακτήρισαν γιὰ ἔνοχο μεγάλο
καὶ πῶς δὲν ἐκτελέσανε μαζί του καὶ τὸν ἄλλο
Γιατὶ τότε ἐπιάσανε ἐκεῖ τὸ Δαλειζάκη
ποῦ εἶναι ἀπὸ καλὴ σπιτιὰ κι ὁμορφο παιδάκι
Μὰ καὶ τοὺς δυὸ τοὺς πήρῃνε τὴν ἴδια τότε μέρα
στὴ Γερμανία τὸ ἔδιωξαν καὶ κάθουνε πορέα
Πόση μεγάλη ἀδικιὰ εἰς τὰ μικρὰ παιδάκια
χωρὶς πατέρα ἔμειναν φαῖ καὶ ρουχαλάκια
Ἐξῆ παιδάκια ἄφησε ὁ Παῦλος εἰς τὸ σπιτι
ἀλλοίμονον στὸν ἄνθρωπον ποῦ ἔχει τέτοια τύχη
Καὶ τῶρα ἡ γυναῖκα του μαζί καὶ τὰ παιδιὰ της
τὸν ἄνδρα της ἀναζητᾶ καὶ καίγεται ἡ καρδιά της
Πρέπει νὰ κἀνη ὑπομονὴ δὲν εἶναι μοναχὴ της
κι ἄλλοι πολλοὶ στὴ θέση της καὶ οὕτως καταστρεφὴ της
Ὁ Λαμπρινὸς βρισκότανε στὸ σπιτι καθισμένος
δὲν τὰ μελέτησε καλὰ καὶ πλέρωσε ὁ καὶ ὕμνος
Ἐπρεπε νὰ ἔχη κρυφτὴ μέσα εἰς τὴν ἐλιά του
νὰ μὴ τὸν βροῦν οἱ Γερμανοὶ νὰ κάψουν τὴν καρδιά του
Καὶ τῶρα ἡ γυναῖκα του κι ἕνα παιδί ποῦ ἔχει
μέρα καὶ νύχτα Πάντα τοὺς ὁ νοῦς των ἐκεῖ τρέχει
Πότε θ' ἴδῃ ὁ Λαμπρινὸς μέσα στ' ἀρχοντικό των
μὲ πίστι καὶ μ' εὐλάβεια νὰ κάμη τὸ σταυρὸ του
Ποῦ τὸν ἀξίωσε ὁ Θεὸς ὁπίσω νὰ γυρίσῃ
καὶ τὸ παιδί κι ὁ τοῦ ἔμεινε πάλι νὰ τὸ φιλήσῃ
Εἰς τὴν Τσακίστρα πήρανε μόνο τὸ Κοκολάκη
ὁποῖος καὶ νὰ τὸ γώριζε ἦσαν καλὸ παιδάκι
Δὲν ἔφταιξε οὐ τίποτε κι ἄδικα ποῦ τὸ πήρανε
ἦσαν μόνο στὸ σπιτι του κι εἶναι μεγάλο χοῖμα
Κι ἔμειναν ἀπροστατεύτες ἡ ἀδελφὴ κι ἡ μάνα
καὶ ὅταν θὰ τὸ θυμηθοῦν ἀρχίζουνε τὸ κλάμα
Αὐτοὺς πήρανε οἱ γερμανοὶ μέσα ἀπὸ τὸ χωριὸ μας
καὶ στὸ Θεὸ εὐχόμεθα ν' ἀκούσῃ τῶν παιδιῶν μας
Σ' αὐτὰ ἀκούει ὁ Θεὸς δὲν ἔχουν ἁμαρτίες
γιατὶ σ' ἐμᾶς ὀπάσθουνε πάρα πολλές αἰτίες
Ἐὰν παθαίνομε πολλὰ καὶ γαίνονται ἀδικίες
μὴ λησμονεῖτε πὼς μ' αὐτὰ πλερώνομε ἁμαρτίες

Εἶναι ὁ Θεὸς ἀπὸ ψηλὰ καὶ κάνει δίκαια κρίσι
καὶ δὲν μπορεῖ ἀτιμώρητο κάθε κακὸ ν' ἀφίση
"Ἐτσι εἶναι αὐτὴ ἡ ζωὴ μὲ βάσανα γεμάτῃ
κι' ἄνθρωπος δὲν εἰσέθηκε πού νὰ μὴ ἔχη κλάψῃ
"Ἡ μέρες μας ζυμώνονται μὲ δάκρυα καὶ πόνο
χίλια χρόνια κι' ἂν ζήσωμε ἢ μόνο ἓνα χρόνο
Τυλαιπωρίες στεναγμοὶ λύπη ἀπελπισίς
λίγη χαρὰ μὲ κλάματα καὶ ἀκαταστασία
Αὐτὸ πρέπει νὰ νιώσωμε νὰ μὴ μᾶς γίνῃ λάθος
νὰ ζήσωμε ἐπιπόλαια καὶ πέσωμε σὲ λάθος
Πὼς ἡ ζωὴ μας εἰς τὴ γῆ ἔχει μεγάλη αἰτία
καὶ πρέπει ν' ἀποφεύγωμε τὴν κάθε ἁμαρτίαν
"Ἡ θλίψις μέσα στὴ ζωὴ εἶναι φιλοσοφία
γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε τόση δοκιμασία
"Ὅλοι δοκιμαζόμεθα ἀλλὰ μὲ τὴ σειρά μας
μὲ ἀσθένειες καὶ θάνατος σπαράσσεται ἡ Καρδιά μας
"Ἄλλες φροῆς ἐνάντια πολλὰ σ' ἑμᾶς πηγαίνουν
πικρὰ ποτήρια θλίψεως στὰ χεῖλη μας μᾶς ἔχρουν
Οἱ φτάχειες οἱ κακομοιριῆς πού τις διδάσκει ἡ πείρα
ἢ σὰν τὰ παληκάρια μας πού ἄπονα τὰ πῆραν
"Υπομονὴ εἰς ὅλα αὐτὰ ὁ ἄνθρωπος ἄς κἀνῃ
εἶναι ὁ Θεὸς ὅπου μπορεῖ τὸν πόνο νὰ γλυκάνῃ
"Ἐχομε ἐλπίδα στὸ Θεὸ κι' αὐτὸν παρακαλοῦμε
προσιὰ τῆς τῶν νὰ εὐρίσκειται στὶς μέρες τοῦ περνοῦνε
Κι' ἂν τοὺς χαρίσῃ ὁ Θεὸς χρόνια πολλὰ νὰ ζήσουν
τὴν προσευχὴν μας κάνομε ὀπισθὸν νὰ γυρίσουν
Αὐτὴ εἶναι ἡ λαχτάρα μας κι' ἔχομε τὴν ἐλπίδα
πὸς οἱ ξενετημένοι μας θὰ ἔλθουν στὴν Πατρίδα
Νὰ βροῦνε τὶς γυναῖκες τους μαζί καὶ τὰ παιδιά τους
νὰ γιάνῃ ὁ πόνος ὁ φριχτὸς πού ἔχουν στὴν καρδιά τους
Γιατὶ ἑμεῖς θλιβόμεσθε θέλομε νὰ τοὺς δοῦμε
μέρα καὶ νύκτα κλαίομε καὶ τοὺς ἀναζητοῦμε
Θεὸς μας παντοδύναμε ἄκουσε τὴ φωνὴν μας
μὴ ὀργισθῆς στοὺς δούλους σου δέξου τὴν προσευχὴν μας
Γύρῃσε πίσω μὲ καλὸ ἔθλος τοῖς ἀδελφούς μας
ἐσὺ γνωρίζεις τίς καοδιές καὶ ξέρεις τοὺς σκοπούς μας
Μὴν ἐπιτρέψεις Κύριε νὰ πληγωθῇ ἡ καρδιά μας
ἀξίωσε μας σύντομα νὰ δοῦμε τὰ παιδιά μας
Σὲ σένα καταφεύγομε καὶ σὲ παρακαλοῦμε
τέλος καλὸ κι' ὁμορφὸ φέρε μας νὰ τὸ δοῦμε

Ἐδνωμοσύνη πάντοτε σὲ σένα θὰ χρωστοῦμε
καὶ θὰ μετανοήσωμε στὸ δρόμο σου νὰ μποῦμε
Μὲ χριστιανικὴ ζωὴ οἱ μέρες νὰ περνοῦνε
καὶ εἰς τὴν Βασιλείαν Σου ἀξιωσέ μας γὰ ἔ ὦμε

ΠΟΙΗΜΑ 2ΟΝ

* Τὰ γεγονότα τῆς 12ης Νοεμβρίου 1945

Μάρμαρο νᾶναι ἢ καρδιά σὰν τὸ κερί θὰ λειώσῃ
ὅταν κανεῖς συλλογιοῦθῇ τί ἔχομε πλερώσῃ
Σ ἦν κατοχὴ τῶν Γερμανῶν τῶρα τέσσερα χρόνια
καὶ μᾶς πλακῶσαν βᾶσανα σὰν τὰ βουνὰ τὰ χιόνια
Πόσα χωριά ἐκάψανε καὶ μὲ ληλασίες
ἔπερναν ὅτι εὔρισκαν κι' ἔκαναν ἀδικίες:
Πόσους δὲν εὔρισανε μὲ τίς πολυβολιές των
καὶ ἐστείλαν ἀλύπητα στὸν Ἄδην τίς ψυχές των;
Πόσους δὲν ἐπαιδέψανε μὲ τὰ δικά τους χέρια
καὶ πόσους δὲν ἐσφοξανε μὲ κοφτεριὰ μαχαίρια;
Ἄς θυμηθῶμε μιὰ στιγμή μόνο τῆς Ἀγυιᾶς τοὺς τόπους
Πόσους δὲν ξεμπερδέψανε μὲ διαφόρους τρόπους
Πόσους βάλανε σιὴ γραμμὴ μὲ μιὰ διαταγὴ τους
τοὺς ἔφαγαν ἀλύπητα κι' ἐχάθηκε ἡ ζωὴ τους;
Πόσους δὲν κατακόψανε μόνο μὲ τὸ τοσεκοῦρι
οἱ βάρβαροι κατακίηται οἱ οὔνοι οἱ κακούργοι;
Πόσα πηγᾶδια γέμισαν μὲ πτώματα δικῶν μας;
οἱ ἴδιοι τ' ἀνοίγαμε κι' ἦταν ὁ θάνατός μας
Αὐτοὶ μᾶς διατάζανε κι' ἀνοίγαμε τὸ μνήμα
καὶ μέσα μᾶσε βάζανε πόσο μεγάλον κριμα
Τῆς Ἀγυιᾶς ὁ τόπος στοιχίωσε μὲ τόσους σκοτωμένους
τοὺς ἔφαγαν ἀλύπητα τοῦ κακομυριασμένου
Ἐκεῖ θὰ πρέπη νὰ σηθῆ μνημεῖον γιὰ τιμὴ τους
ἄνδρα τοὺς σκοτώσανε κι' ἐχάθηκε ἡ ζωὴ τους
κι' αὐτοὶ εἶχανε δικαίωμα στὸν κόσμο αὐτὸ νὰ ζοῦνε
κι' ὄχι ἔτσι ἀλύπητα τὸ αἷμα τους νὰ πιοῦνε
Πόσους δὲν ἐκτελέσανε σοφοὺς καὶ μορφωμένους
τοὺς ἔκαναν ἀγνώριστους καὶ παραμορφωμένους
Ἔργατες ποὺ δουλεύανε τὴ γῆ καὶ μᾶσε ζοῦσαν
τοὺς σκότωσαν ἀλύπητα τὸ αἷμα τους ρουφοῦσαν
Ἐπάλληλοι καὶ φοιηταὶ εἶχανε τὴ σειρά τους
κι' ἄλλους πλοῦτους σκοτώσανε μαζί μὲ τὰ παιδιὰ τους
Παπάδες ποὺ σηκῶνανε Ἄγια στὸ θεὸ τους
τοὺς παιδεύαν ἀλύπητα κι' εἶδαν τὸ θάνατό τους
Βοσκοὶ ποὺ βόσκαν πρόβαια καὶ ἐπαιζαν τὴν φλογέρα
τοὺς σκότωσαν ἀλύπητα καὶ δὲν ξενοσεύαν μέρα

Δημάρχους έκτελέσανε και πρόσωπα αξίας
κι άλλους πολλούς έφάγανε σια μέρη τής Σητείας
Γυμνασιόπαιδες πολλοί εύρηκανε τόν "Αδη
ποσους άλλους έφάγανε και ό νοϋς μας δέν τού βάζει;
Δέν έχω ειδικότητα τραγοΐδια γά συνθεϊτω
μά με αυτά που έγραψα δέν σφάλλω υποθέτω
Και νέλω γά με νοιώσετε είμαι άνθρωπος του πόνου
που δέν γιατρεύει εύκολα ή πάροδος τού χρόνου
Γι' αυτό δέν μενω άμετοχος στην υλίψη των δικών μου
τήν τύχην συμμερίζομαι κι' έγώ των χωριανών μου
Γιατί μάς βρήκαν συμφορές και σήμερα πενθοϋμε
άνθρώπους μάς έφάγανε και κλαίμε και θρηνοϋμε
Δέν περιμέναμε πο'ε ότι θά έλθη μέρα
νά γίνουν τόσα όρφανά χωρίς νάχουν πατέρα
Και νά καθόν τα σπίτια μας κι' όλα τ' άρχοντικά μας
σήμερα νά τ'α βλέπομε νά καιγεται ή καρδιά μας
Τό τέλος του ό άνθρωπος ποτέ του δέν τό ξερει
όπου κι' άν ζή κι' άν βρίσκεται σ' όποια κι' άν μένη μέρη
Κλαίμε σαν ένθυμούμαστε τι συμφορές μάς βρήκαν
τά γλένια που έκάναμε ανάλεσμα μάς βγήκαν
'Αλλά έτοι είναι ό άνθρωπος τή μι'ά μέρα γλενιάζει
την άλλη έχει συμφορές και κλαίει και δακρύζει
πάτησαν οί γερμανοί σαν πάτησαν επάνω στο νησί μας
με κλάματα και δάκρυα ζημώθηκε ή ζωή μας
Λίγα χωριά έμείνανε που δέν δοκιμαστήκαν
και δέν έπαθαν συμφορές και άδικια σταθήκαν
Τά άλλα έπεράσανε μέσα άπο τό καμίνι
και σέ πολλά έκόντειψε άνθρωπος νά μη μείνη
Τό πολυβόλο οί Γερμανοί κρατοϋσαν εις τό χέρι
τή νύχτα πάντα επήγαιναν και κύκλωναν τά μέρη
Μ' αυτόν τόν τρόπον πάνιστε είχε έπιτυχία
και πολιτείες βύθισε μέσα στή δυστυχία
'Αλλοίμονον εις τά χωριά που είχαν περικυκλώσει
θαϋμα ήταν άπο τό Θεό κανείς γιά νά γλυτώση
Πολλές φορές γλυτώσαμε των Γερμανών τά χέρια
και δέν μάς βάλαν στην καρδιά φαρμακερά μαχαίρια
Μά όταν είναι άπ' τόν Θεόν ό άνθρωπος νά πάθη
όπως κι' άν μεταχειρισθής θά πέση εις οε λάθη
"Οπως συνέβη και σέ μάς εις τας επτά Μαΐου
ή την άξέχιστη φορά δώδεκα Νοεμβρίου

Ποῦ δὲν φυλάγανε σκοποὶ καὶ νᾶχουνε καρτέρια
καὶ πέσαμε σὰν τοὺς λαγυροὺς τῶν Γερμανῶν τὰ χέρια
Ἐξόρμησις γινότανε πάνω στὸν Ἀληγάνο
οἱ γερμανοὶ εἶχανε σκοπὸ νὰ βγοῦνε πρὸς τὰ πάνω
Κι' ἄλλοι ἐξεκινήσανε νᾶρθουν ἀπὸ τὸ Στύλο
νύχτα νὰ βγοῦνε στὸ χωριὸ καὶ νὰ μᾶς φάη ὁ σκύλος
τοῦ Στύλου ἐμαζέψανε ὅλα τὰ γαϊδουράκια
καὶ ἄνθρωπο ἐπήρανε νὰ δείχνη τὰ δρομάκια
Οἱ Στυλιανοὶ μαζεύτηκαν κι' εἶπανε ἄς σκεφθοῦμε
οἱ Κάμποι καὶ ὁ Σαμωνᾶς νὰ εἰδοποιηθοῦνε
Ἄνθρώπους ἐποστείλανε νὰ πᾶνε καὶ νὰ πούνε
οἱ γερμανοὶ ἀνεβαίνουνε τὸ αἷμα σας νὰ πιοῦνε
Μόνο προσέξετε πολὺ νὰ δῆτε τι θὰ γίνει
μὴ σᾶε πετύχουν ξένοιαστους κι' ἕνας σας δὲν θὰ μείνη
στοῦ Σαμωνᾶ δὲν βρῖκανε ἄνθρώπους εἰς τὰ σπίτια
καὶ περπατοῦσαν βιασικὰ κι' ἦσαν στοὺς Κάμπους ἴσια
Σὲ δυὸ τρεῖς εἰδοποίησαν σᾶς φέρομε μαντάτο
οἱ γερμανοὶ ἐφθάσανε στοῦ Σαμωνᾶ ἀπὸ κάτω
Ὅτι θέλετε κάμετε τώρα γιὰ τὸ χωριὸ σας
καὶ μὴ παραμελήσετε θᾶναι κακὸ δικό σας
Δὲν ἐσπουδαιολόγησαν τὰ λόγια τῶν ἀνθρώπων
καθ' ἕνα τὰ ἐξήγησε μὲ τὸν δικόν του τρόπον
Αὐτοὶ ἐφαντασθήκανε πὼς εἶναι παραμυθία
δὲν ἐπείρμεν ἰν ποτὲ πὼς ἦτανε ἀλήθεια
Θα ἔπρεπε οἱ χωριανοὶ νὰ εἰδοποιηθοῦνε
τὰ ὄπλα θὰ ἐπιάνανε τὸ αἷμα τους νὰ πιοῦνε
Εἰς τίς Κεφαλές θὰ ἐπιάναν ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ τους
νὰ μὴν καοῦν τὰ σπίτια τους νὰ δοῦν τὸν θάνατόν τους
Οἱ γερμανοὶ ἀνεπρόδιστοι στὸν Σαμωνᾶ περάσαν
στοὺς Κάμπους ἐσημώσανε καὶ τίς Κεφαλές πιάσαν
Μὰ ὅταν ἐπερνοῦσανε στὸν Σαμωνᾶ τὰ μέρη
μόνος του ὁ Τωροκωστής ἐφύλαγε καρτέρι
Δὲν ἐκατάλυβε καλὰ πὼς γερμανοὶ περνοῦνε
τοὺς Κάμπους νὰ κινλώσουνε τὴν νύχτα πολεμοῦνε
Ἄκουσε ποδοβολητὸ καὶ θόρυβο μεγάλο
μιά τουφεκιά τοὺς ἔρριξε καὶ ἐκούνησε ἕνα ἕλαο
Αὐτὸ ἦτανε ἱκανὸ στὴ γῆ νὰ ἐκπλωθοῦνε
δυὸ ὄρες ἦταν προηγουδὸν χωρὶς νὰ κινηθοῦνε
Ἔστι καθυστερήθησαν καλὰ σ' αὐτὸν τὸν τόπον
κι' ἄλλωζ καθυστερήθησαν μὲ ἄλλο ἕνα τρόπον

Ὁ ἄνθρωπος πὸν τοὺς ἔφερον ἦτανε πατριώτης
τοὺς ἔκαμε κατεργαριά καὶ δὲν εἶναι προδότης
Λίγο τοὺς καθυστέρησε εἶχε μεγάλη γνώση
στοὺς Κάμπους θίαν ἔφθασαν ὁ ἥλιος εἶχε δώσει
Ἄλλωθς θάμπεναν στὸ χωριὸ θάτανε ἀκόμα ἄστια
ὄλους θὰ τοὺς σκοτώνανε καὶ θὰ τὰ κάναν πάστρα

Οἱ γερμανοὶ προσπάθησαν νὰ πιάσουνε σημεῖα
κατάλληλα νὰ στήσουνε ἐκεῖ πολυβολεῖα
Τὸ σχέδιο ἦτανε καλὸ γιὰ μὲ αὐτὸ τὸν τρόπον
θὰ ἔβλεπαν τὴν κίνηση σὲ ὄλο μας τὸν τόπον
Δὲν θὰ μπορούσε ἄνθρωπος καθόλου νὰ κινήση
μιά, ρυπή ἦταν ἱκανὴ νεκρὸ νὰ τὸν ἀφήση
Χωρὶς νὰ τὸ θηλήσουνε τὸ μυστικὸ ἔπροδόθη
καὶ τὸ αἰμοβόρο σχέδιο ἀμέσως ἔματα, θη
Ὁ Γιώργης τοῦ Κυλογερεῖ ἦτανε ἡ αἰτία
εἰς τὸ κνηγι πήγαινε ἐκεῖνὴ τῆ πρωτῆ

Ἦσως νὰ ἔπιανε λαγοὺς ἤξερε τὰ λημέρια
μὴ ξαφνικὰ ἐρρέθηγε στῶν Γερμανῶν τὰ χέρια
Ἦξεῖ πὸν πήγαινε αὐτὸς λαγοὺς γιὰ νὰ σκοτώση
ἐζόντιψε ὁ Γερμανὸς θάνατο νὰ τοῦ δώση

Οἱ γερμανοὶ τοῦ βάλανε σὲ σιάδα σὲ χωράφι
πάρα πολλὰς τοῦ ὀξίανε χωρὶς κακὸ νὰ πάση
Κεῖ ἔτσι ἀποδεικνύεται πὸς ὁ Θεὸς σκοτώνει
ὅταν δὲν θέλει ὁ Θεὸς ἡ μάλα δὲν σημαίνει

Ἔτσι εἰδοποιήθησαν κάμπουσι χωρινοὶ μας
καὶ εἶδανε πὸς βρῖσκεται σὲ κίνδυνον ἡ ζωὴ μας

Οἱ γερμανοὶ ἐτρέχανε τοὺς Κάμπους νὰ κυλιώσουν
ὅποιον θὰ ἰδοῦν νὰ κνηθῆ θάνατον νὰ τοῦ δώσουν

Αὐτοὶ τὸ καταλάβει πὸς τοὺς ἀντιληφθήκαν

πὸς στρατιῶται γερμανοὶ στοὺς Κάμπους μέσα μπήκαν
Γι' αὐτὸ ἐπροσπυθούσανε πρὶν αἱ Γερμανοὶ τοὺς ζώσουν

καὶ τοὺς προλάβουν στὸ χωριὸ καὶ νὰ τοὺς θανατώσουν
Μερικὰ ἀπ' αὐτοῦ νὰ φύθινε καὶ ἡ ζωὴ νὰ τραβοῦνε

μὴ πέσουνε στοὺς Γερμανοὺς τὸ αἷμα τους νὰ πτοῦνε
Ἐγίνηκε συναγεμὸς καὶ ἦταν ὄλοι στὸ πόδι

καὶ ὁ γερμανὸς τοὺς ζῶνε σὲν τρομερὸ χιττόδι
Τὸ σύνθημα ἐδόθη ἀπὸ τὴν ἐκτελεστῆ

οἱ γερμανοὶ μᾶς κύλωσαν με ἀλὴ δυστυχία

Ὅποιος θὰ μάθῃ τὸ παιδί πὸν ἔποιε τὴν χαμπάνα
νὰ ξέρῃ τὸν πατέρα του νὰ ξέρῃ καὶ τὴ μάνα

Θά πῃ πός εἶχε φώτιση σταλμένη ἀπ' τὸ Θεό του
καὶ ἔτσι εἰδολοιηθήκανε ὅλοι εἰς τὸ χωριό του
Εἶναι ἓνα μικρὸ παιδί καὶ γράμματα δὲν ξέσῃ
μόνο νὰ βόσκη πρόβατα στῆς σκάλας μας τὰ μέρη
Στὸ παναχώρι κάθεται σ' ἓνα μικρὸ σπιτάκι
τ' ὄνομά τους λέγεται Μανώλης Παπαδάκη
Ἡ μάννα του εἶναι ἡ Στελιανή κι' ὁ Γιάννης ὁ Πατέρας
καὶ τὸ χωριό εἶδε καλὸ στὸν κόσμο πού τὸν φέραν
Γιατὶ ἄφησε τὰ πρόβατα καὶ σὰν δαιμονισμένο
καὶ τὴν καμπάνα ἔτρεχε νὰ παίξῃ τὸ καῦμένο
Αὐτὸ εἶναι ἓνα δίδυγμα καὶ πρέπει νὰ μὴ σβύσῃ
ἀποτυλώματα βαθειὰ εἰς τὴν καρδιά ν' ἀφήσῃ
Γιατὶ ἔρχεται πολλὲς ὁρᾶς κι' ἀνθρώπους πού παιδεύουν
κι' ἀπὸ τὸ μωρηγκα τῆς γῆς βοήθεια γυροῦν
Στὴν ἐκκλησία ἔφτασε καὶ τὴν καμπάνα ἀπάξει
οἱ Γερμανοὶ πλακώσανε στοὺς χωριανοὺς φωνάζει
Ἢμπορεῖτε κάμετε ἐδῶ μας κυνηγοῦνε
ὅλους θὰ μᾶς σκοτώσουνε τὸ αἷμα μας θὰ πιοῦνε
Τὶ ἔαφνικό ἦταν αὐτό ν' ἀκούουν τὴν καμπάνα
ἔχασε ἡ μάννα τὸ παιδί καὶ τὸ παιδί τὴ μάννα
Μεγάλῃ ἀναστάτωση εἶναι σ' ὅλα τὰ σπιτία
κι' οἱ Γερμανοὶ ἐρχότανε μέσα στοὺς Κάμπους ἴσια
Λεῖπουν τὰ παληκάρια μας νὰ το ἀνιμετωπίσουν
νὰ κάμουν μάχη ἀντρίστικη τὸ αἷμα τους νὰ χύσουν
Νὰ δείξουν τὴ Ἡρωϊσμὸς ὑπάργχει στὸ χωριό μας
κι' εἶναι μεγάλος ὁ καῦμός πού ἔχ με τῶν παιδιῶν μας
Θὰ βλεπαν ἀτρόμητα λιοντάρια νὰ ὀρμῶνε
καὶ σὰν θεριά θὰ κίνανε τὸ αἷμα τους νὰ πιοῦνε
Γιατὶ θὰ πολεμοῦσανε μὲ λύσσα μὲ μανία
καὶ τὴν μᾶς τὰ ἔχουνε μέσα στὴν Γερμανία
Τὰ παληκάρια μας αὐτὰ ἂν ἦτανε ἐδῶ πέρα
οἱ γερμανοὶ θὰ πλήρωναν πολλὴ αὐτὴ τὴ μέρα
Μὲ θάνατο θὰ πλέρωναν αὐτὴ τὴν κίνησή τους
οἱ μέρες τους θὰ τέλειωναν καὶ θὰ ἔσβυνε ἡ ζωὴ τους
Δὲν θάμπεναν εἰς τὸ χωριό τὰ σπιτία μας νὰ κάμουν
ἂν κάμουν χῆρες κι' ὀρφανά καὶ μάννες γιὰ νὰ κλάψουν
Γιατὶ τὸ ἀποδείξανε οἱ Κάμποι πολεμοῦνε
ὅλο τὸ αἷμα τοῦ ἐνθροῦ σταλαματιά ρουφοῦνε
Τὴν Ἱστορία ἀνοῖξε κάθηγε νὰ διαβάσῃς
τί ἔχουνε κάμει οἱ Καμπιανοὶ θὰ ἰδῆς καὶ θὰ τρομάξῃς

Πόσες φόρες πλερώσανε τούς Τουρκους εἰς τὴν σκάλα
αὐτὰ τὰ κατορθώματα εἶναι πολὺ μεγάλα
Τοῦ Καπετὰν Καλογερῆ τὸ ὄνομα δὲν σβύνει
σ' ὄλες τις ἐπανάστασες ἀρχηγὸς ἔχει γίνει
Τὸ ὄνομά του γράφεται μέσα στὶς Ἱστορίες
σήμερα τὸν γνωρίζουνε σ' ὄλες τις ἐπαρχίες
Αὐτὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν τους ὄλα τὰ παλληκάρια
καὶ θέλουν νὰ πατήσουνε πάνω σ' αὐτὰ τὰ χνάρια
Τοὺς Κάμπους θὰ τιμῆσωμε τὸ ὄνομα ποὺ ἔχουν
ἐπήρανε τὰ ὄπλα τους καὶ στὶς Κεφάλες τρέχουν
Κάμποσι πῆγαν στὸ Μαχί κι' ἐφύλαγαν τὸν τόπον
τὰ γυναικόπαιδα ἔφευγαν μ' ἓνα ὠραῖο τρόπον
Μὰ τέσσερα λεβεντόπαιδα ἐπάνωχωριανάκια
ζωστήκανε τὰ ὄπλα τους κι' ἤξεραν τὰ δρομάκια
Σιγὰ σιγὰ ἐπήγαιναν νὰ βοληδοσκοπίσουν
ποὺ βρίσκονται οἱ γερμανοὶ τὴν μάχη νὰ ἀρχίσουν
Τοὺς ὄλμους δὲν δειλιάζουνε τουφέκια πολυβόλα
καθ' ἓνας εἰς τὴν μέση του κρατοῦσε μιὰ πιστόλα
Ἐπαιζάνε τῶν γερμανῶν κάμπουσε παταρίες
ἂν ἔμεναν ὅμως ἐκεῖ θ' ἄχαμε ἱστορίες
Οἱ γερμανοὶ ἐπρόσεξαν καὶ τοὺς ἀντιληφθῆκαν
τὰ πολυβόλα βάλανε κι' ὄλμοι ἐροχτήκαν
ἔτσι γίνεταὶ ὁ πόλεμος τώρα στὴν ἐποχὴ μας
τοὺς ὄλμους σὰν ἐβγάλανε ἔοβησαν τὴ ζωὴ μας
Δὲν ἤμποροῦν στοὺς γερμανοὺς τὸν θάνατον νὰ δώσουν
μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς εἰρέχανε νὰ τοὺς περικυκλώσουν
Καὶ ἔπρεπε νὰ φύγουνε χωρὶς νὰ σκοτωθῶνε
νὰ πέσουνε στοὺς γερμανοὺς τὸ αἷμα τους νὰ πιθῶνε
Εἰς τὸ χωριὸ δὲν θέλαμε τοὺς γερμανοὺς νὰ μποῦνε
αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα ἠθέλαμε νὰ δοῦμε
Σὲ τετρακόσιους γερμανοὺς κι' ἔτσι ἐξοπλισμένοι
δὲν ἤμποροῦν ν' ἀνισταθῶν μόνον πέντε καίμενοι
καὶ ἐξαναγκαστήκανε ὀπίσω νὰ γυρίσουν
γιατὶ ἄδικα θὰ μένανε τὸ αἷμα τους νὰ χύσουν
Μὰ εἶναι ἀξιέπαινα τὰ Ἐπάνωχωριανάκια
Δημήτρης ὁ Καλαγεργῆς καὶ τέσσερα Παπαδάκια
Γιατὶ αὐτοὶ ἐδείξανε πὼς νειάτα δὲν ψηφοῦνε
τῶν γερμανῶν ζητοῦσανε τὸ αἷμα γιὰ νὰ πιθῶνε
Μὰ ἂν δὲν μπορέσανε αὐτοὶ μετὰ τὴν ψηλὴ φωτιά τους
τοὺς γερμανοὺς πλερώσανε σὰν ἦλθε σειρὰ τους

Οἱ Γερμανοὶ ἠθέλωνε τὴν Βίγλα νὰ περάσουν
καὶ ἄλλοι προσπαθοῦσαν εἰς τὸ Μαχὶ νὰ πιάσουν
Στῆς Τσουγκαρινᾶς φθάσανε τὸ μέρος γιὰ νὰ δοῦνε
δὲν ἔλαβαν ὑπ' ὄψιν τοὺς οἱ μπάλες πῶς τρυποῦνε
Ἐκεῖ ἔπαυαμόνευε ὁ θάνατος κρούμενος
καὶ ἀπὸ τὴν πατρίδα τοὺς ἐκεῖ ἦσαν φερόμενος
Δέκα περίπου Καμπιανοὶ εἰς τὸ Μαχὶ κρούμενοι
τὰ ὄπλα ἐκρουτοῦσαν κα' ἦσαν ἐτοιμασμένοι
Δυὸ Μαυροδάκια ἦσαν καὶ τέσσαρα Σηράκια
τοῦ Δημοσθένη ὁ Στρατῆς καὶ δυὸ Νικολακάκια
Πὸ κάτω εὐρισκότανε δυὸ Κοκολογιαννάκια
τὰ δυὸ Λεφάκια ἦσαν μετ' ἑνὸς Νικολακάκια
Ὅλοι τοὺς ἀπετελέσαν κανονικὴ ομάδα
κα' ἐπλέρωσαν τοὺς γερμανοὺς σὺν ἡλθε ἡ ἀράδα
Ἄμα φανοῦν οἱ γερμανοὶ νὰ τοὺς πυροβολήσουν
καὶ νὰ σκοτώσουνε πολλοὺς νεκροὺς νὰ τοὺς ἀφίσουν
Πολλοὺς ἐπερίμενανε μὰ δυὸ μόνο φανῆκαν
στὴ παύση τοὺς ἔβαλαν καὶ νεκροὺς τοὺς ἀφῆκαν
Στοὺς Καμπους μέσα στὸ χωριὸ χωρὶς νὰ εἶναι ψέμμα
Πρῶτῃ φωνᾷ πλερώσανε οἱ γερμανοὶ μετ' αἶμα
Οἱ Καμπιανοὶ βροπήκανε ἐπάνω στὰ καλά τοὺς
τῶν γερμανῶν ποὺ παίξανε χύθηκαν τὰ μυαλά τοὺς
Τοὺς γερμανοὺς ποὺ σκότωσαν δὲν εἶχαν πλέον μέρες
στὴν κεφαλὴ τοὺς βροπήκανε τῶν Καμπιανῶν οἱ σφαῖρες
κα' αἱ δυὸ ἐκλισηθήκανε στὸ αἶμα τὸ δικό τοὺς
ἐκεῖνο ποὺ ζητοῦσανε ἦσαν ὁ θάνατός τοὺς
Σὺν εἶδαν οἱ γερμανοὶ πῶς δύο σκοτωθῆκαν
λυσιάζανε ἀφρίσανε πολὺ ἀντισταθῆκαν
Μὲ πολυβόλα ἄφθονα καὶ ὄλμους ἐκτυποῦσαν
τὸν τρόπον καὶ τὸν πανικό πανιοῦ τότε σκορποῦσαν
εἰς τὸ Μαχὶ ἔβαζαν νὰ τοὺς ξεκαθαρίσουν
ὅσους θὰ βρισκάνε ἐκεῖ νεκροὺς νὰ τοὺς ἀφίσουν
Ὅσοι βρισκότανε ἐκεῖ μποροῦν νὰ σᾶς τὰ ποῦνε
πάσα πολλά τραβήξανε νὰ ἐλευθερωθοῦνε
Γιὰ εἶχε γίνει κόλασις εἰς τὸ Μαχὶ ὁ τόπος
γιὰ νὰ γλυτώσουν τὴν ζωὴν ὑπῆρχε ἕνας τρόπος
Νὰ φυγούν κάτω τὴν πλαγιά γιὰ νὰ ἀπομακρυνθοῦνε
ἀφοῦ κανένα γερμανὸ δὲν ἠμποροῦν νὰ ἴδωνε
Αὐτοὶ ὄλμους δὲν εἶχανε γιὰ νὰ τοὺς πολεμήσουν
κα' ἐπάνω στὸ καθῆκόν τοὺς τὸ αἶμα τοὺς νὰ χύσουν

“Έτσι συνενοήθηκαν κι’ άφησαν την θέση
μήπως θα πάη ξαφνικά κανείς όλμος και πέση
Έκει όπου βρισκότανε χωρίς να πολεμούνε
και του; άρουν τά βλήματα και άδικασκοτώθουνε
Οί γερμανοί περάσανε άπ’ τ’ ό Δρακονομοιοι
σιά πρώτα σπυια μπήκανε εις τ’ Αγκρομοιοι
Κι’ άλλη ομάδα έπαιξε ένα σπουδοιο ρολο
στον Άγιο Γεράσημο έστησε πολυβολο

Έξηντα έπεράσανε να έπιασαν την Άλωνα
και άλλοι πολλοι υπήρχανε στο Πανοχωρι ακόμα
“Έτσι τώρα βρεθήκανε οι Κάμποι κυκλωμένοι
μάς σκοτώσαν μα; καψανε και έξω καπνός δέν βγαίνει
Οί γερμανοί φυλαγανε ος ιέσσαρα σημεία
και στην κεφαλα ειχανε τότε τα Στρατηγεία

Κι’ άλλους έδιατάξανε εις τ’ χωριό να μοινε
όσουνε θα βρουνε στο κλουβι το οίμα τους να πιουνε
“Εδόθηκε διαταγή σ’ όλους του; στρατιώτε;

τά σπύτια μας να κάψουνε για να νάνε παρωιτες
Και να λεηλατήσουνε μ’ ένα βαρβαρο τρόπο
γιατι δυο του; σκοτώσαμε εις τον δικό μας τόπο
Ανθρώπους εάν βρισκετε δέν πρέπει ποιά να ζουνε
γιατι θα έλθη ένας καιρός να μα; εκδικηθουνε
Πρέπει να του; σκοτώνετε χωρις να λυπηθητε
τέκνα του φύρερ εισαστε άνταξια σιαθητε

Οί χωριανοί προνόησαν και ειχαν όλοι φύγει
μονος ένας δέν ηθελε καθολου να ξεφυγη
Είνα; 72 χρονών και τόχε στο μιαλό του
πό; να πλερώση Γεμανός; και α; δη το θάνατό του
Γι’ αυτό μέσα στο σπύι τ υ έρωλογε καρτερι
το μοιχέρι έτοιμο κρατίσε εις το χέρι

Μά ξαφνικά άκουσε παι; έξω εις την αυλή του
Το γερμανό προίμε;ε σαν άμινε παιδι του
εις τη γωνιά στο σπύι μου είναι το πατη ηρι
και από εκεί έσκαρθη;ε κιλα θα μου σε βύρη
Να ιδω παιδι είναι που; ρχο τα τι θελουν από μένα
αν τάχη και εινα; γερμανοί να την πλερ; συν μ’ αίμα
Γιατι πλλά μα; κάουνε πρέπει να πλερωθουνε
“Ηλθε καιρός σι; αίμα τους και αυτώ να κλισθουνε
Χωρις να τον άντιληφθουν το όβλο έτοιμάζει
την κεφαλή του έβγαλε σιγά σιγά και τάζει

Μὰ βλέπει ἓνα γερμανὸ μὲ τ' ὄπλο εἰς τὸ χέρι
σφροβὰ δεξιὰ ἐκοίταζε κι ἀνίχνευε τὰ μέρη
Τότε τὸν ἐσημάδευε ἐπάνω εἰς τὸ στήθος
καὶ τὴν σκανδάλη ἐτρόβηξε καὶ τοῦπεξε ἓνα χτύπο
Ἀμέσως ἐσωριάστηκε στὴ γῆ καὶ σπυροταροῦσε
κι' ἄθονο ἀπὸ τὸ στήθος του τὸ αἷμα του κυλοῖσε
Ὁ γέρος εἰς τὴ θέση του γυρίζη καὶ καθίζει
τὸ μαλιχέρι ἀνοίξε καὶ τὸ ξαναγεμίζει
Οἱ γερμανοὶ λυσιάζανε καὶ ἐκύκλωσαν τὸ μέρος
χειροβομβίδες πέταξαν χωρὶς νὰ φέρουν τέλος
Μὲ πολυβόλα βάλανε πάρα πολλές ταινίες
μὰ ἐκεῖ ἐπλερώσανε πολλές τῶν ἀμαρτίες
Τόσες πολλές τοῦ παίξαμε τὸν ἔχομε σκοτώσει
Σιγὰ σιγὰ ἀπ' ὅλους μας ἓνας νὰ τοῦ σημώσει
Νὰ ἴδῃ τι ἀπογίνηκε μήπως καὶ ζῆ ἀκόμα
ἢ ξαπλωμένος βρῖσκεται μπρούμυτα εἰς τὸ χῶμα
Ἐδρεθῆκε ἓνας τολμηρὸς κι' ἤθελε βραβεῖο
μα ξαφνικὰ ἐγίνηκε κι' αὐτὸς νεκροταφεῖο
Γιατὶ ὁ γέρος τοῦπαίξε μέσα ἀπὸ τὸ σπῆτι
κι' ἀμέσως ἀκολούθησε τοῦ ἀλλουνοῦ τὴν τύχη
Κονιὰ στὸν ἄλλο ἔπεσε στὸ αἷμα βουτηγμένως
γιατὶ πολλὰ θὰ ἔκαμε ἀναθεματισμένως
Ἦλθε καιρὸς καὶ πλήρωσαν ὅτι εἶχαν καμωμένα
πολλὰ χωρία θὰ ἔκαμαν νᾶναι δυστυχημένα
Θάνατο ποῦ θὰ ἔδωσαν σὲ ἄλλους ἀδελφοὺς μας
μὲ τὸν καιρὸ πλερώθηκαν πάλι ἀπὸ τοὺς δικούς μας
Δίκαιος εἶναι ὁ Θεὸς μπορεῖ νὰ σὲ πλερώσῃ
θὰ ἔλθῃ ὥρᾳ καὶ στιγμή ἄλλος νὰ σὲ σκοτώσῃ
Οἱ γερμανοὶ κοιτάζ' ἔνε τὸ γέρο νὰ σκοτώσουν
στὸ σπῆτι μέσα βρῖσκεται θάνατον νὰ τοῦ δώσουν
Δὲν ἠμποροῦν νὰ βλέπουνε ἔξω εἰς τὴν αἰλὴ του
δυσκοιτημένους ἀδελφοὺς καὶ νᾶχη τὴ ζωὴ του
Μιὰ κοπελιὰ ἐστείλανε εἰδηση νὰ τοῦ δώσουν
νὰ δώσῃ τὸ τουφέκι του νὰ μὴ τὸν θανατώσουν
Γιατὶ ἐφοβηθήκανε πῶς κι' ἄλλους θὰ σκοτώσῃ
καὶ τὸ δικό της σχέδιον θὰ τοὺς τὸ ματαιώσῃ
Τὴ Στυλιανὴ ἐστείλανε τοῦ Νικολακογιάνου
τὸ σπῆτι της νὰ κοίτῃ τὴ μάτια της ἐθερεῖ
Αὐτὴ ἐπάτησε πολλὰ σ' αὐτὴ τὴ φασαρία
κόντεψε νὰ τὴ βάλουνε καὶ εἰς τὴν παταρία

Μπροστά τὴν εἶχαν κι' ἐπῆγαινε κι' αὐτοὶ ἀκολουθοῦσαν
ἄν ἐπαιζαν οἱ χωριανοὶ νὰ τὴν πρωτοχιτυποῦσαν
Καὶ ἔφθασε ἡ κοτελιὰ σιὸ σπιτι καὶ τοῦ λέει
νὰ βλέπη τόση συμφορὰ δὲν ἠμπορεῖ καὶ κλαίει
Οἱ γερμανοὶ μὲ ἐστειλανε θεῖς μου ἀκουσε μου
τὶ λόγια μου εἶπαν νὰ σοῦ πῶ κι' ὑστερα ἀπάντησέ μου
Τὸ ὄπλο πὺ τὸυς οκότωσες θέλουνε νὰ τὸ δοῦνε
ἄλλοιῶς ἀσφασίσεις τὸ αἶμα σου νὰ πῶνε
Κι' ἐγὼ πολὺ παρακιλῶ τὸ ὄπλο νὰ μοῦ δῶς;
μὴ ἀρνηθεῖς τὰ λόγια μου καὶ μὲ ἀδικοσκοτιώσης
Γιατὶ μοῦ εἶπαν οἱ γερμανοὶ πὸς πρέπει νὰ σὲ πείσω
τὸ ὄπλο νὰ μοῦ δῶςτε καὶ πίσω νὰ γυρίσω

Ἄλλοιῶς μὲ τὸ δηλώσανε ὅτι θὰ μὲ παιδέψουν
θὰ μὲ σκοτώσουν ἄδικα καὶ θὰ μὲ ξεμπερδέψουν
Γύρισε πίσω νὰ τοὺς πῆς νάρθουν νὰ τοὺς τὸ δώσω
ἐμένα εἶσα συντέκνοι μου καὶ θὰ τὸ παραδώσω
Τὸν καπετάνιο ἤδρευα αὐτὸ πρὸς διευθύνει
νὰ τοῦ τὴ πῶ τὸ αἶμα του στὸν τόπον ν' ἀπομείνη
Γιατὶ ἔβαλε σιὰ σπιτια μας φωτιά καὶ μᾶς τὰ καίει
καὶ τώρα ὄλο τὸ χωριὸ στὴν δυστυχία πέει
Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ξεγυᾶς πὸς ἡ ζωὴ μου ἀΐζει
Ἄμα τὸν δῶ τὸν Γερμανὸν ὀλίγω δὲν γυρίζει
Τὸν Γερμανὸν μὴ φοβηθεῖς μὰ δὲν θὰ σὲ σκοτώση
τοὺς ἄνδρες μόνο κνηγα θάνατον νὰ τὸν ἰώση
Γύρισε πίσω ἡ κοπεῖα μὲ δάκρυα καὶ κλαίει
στὸν καπετάνιο σίμως καὶ ἄσφα τοῦ λέει
Τὸ ὄπλο μοῦ ἀπάντησε πὸς δὲν θὰ μοῦ τὸ δώση
ὡς πάθυνας ἀπὸ σᾶς νὰ τοῦ τὸ παραδώση
Ἐμένα εἶναι θεῖος μου γέρο Ξηρῆ τὸν λέει
τὰ σπῆτια μας ἐκάρητε χρόνια πολλὰ θὰ κλαίμε

Πολλῶν λογιῶν ἐσκεφτήκαν οἱ γερμανοὶ νὰ πράξουν
σιὸ σπιτι ἔβαλαν φωτιά τὸ γέρο γιὰ νὰ κάψουν
Καὶ ἄλλοι ἐσκεφθήκανε πὸς εἶχαν τὸ μυαλό τους
νὰ μὴ σιωώσουνε ἐκεῖ μὴ βροῦν τὸ θάνατό τους
Καὶ ἄλλοι ἀνεβήκανε πὸς εἶχαν φρονιαδά
χειροβομβιδες τοῦ ἔρριχναν ἀπὸ τὴν καμινάδα
Καὶ ἄλλοι ἐσκεφθήκανε μὴ παρουσιασθοῦμε
μῆπως μᾶ. ἰδῆ στὴν πόρτα του κι' ἀδικοσκοτιωθοῦμε
Βολοσερτοὶ σιωώσανε δίπλα ἀπὸ τὴν πόρτα
χειροβομβιδες τ' ἀναβαν ὅπου καθόταν πρῶτα

Τὸ σπίτι γέμισε καπνοὺς καὶ δὲν μποροῦν νὰ δοῦνε
ὁ γέρος ἂν σκοτιώθηκε νὰ τὸν ἀντιληφθοῦνε
Τόσες πού τοῦ πετάξαμε καὶ σπάσανε οἱ τοῖχοι
μπροστὰ του θὰ ἔσκασε καμιὰ θὰ τὸν ἔχη πετύχει
Ἐὰν ἐγραμμάτιστηκε πρέπει νὰ ἀποθάνῃ
γιαυτὸ ἓνας σοφίστηκε τι ἔπρεπε νὰ κανῆ
Τὸ σπίτι γέμισε καπνοῦ· τῶρα στὴν ἀταξία
σὰν κλείσω τὴν ἀνηφορὰ θὰ τοῦρῃ ἀσφυξία
Χωρὶς νὰ χάνῃ οὔτε στιγμή ἐκλείει τὰ ἀνειφοράδες
μὰ ὅλα αὐτὰ τὰ σχέδια δὲν ἔκαναν παράδες
Τὰ ζῶα τοῦ σκοτιώσανε μὲ τόσες σας ἐβίβες
εἰπάνω του· ἔσκασαν πολλές χειροβομβίδες
Ὁ γέρος ἦταν ζωντανός· καὶ σὰν τὸ παληκάρι
τὸ μαλιχέρι ἐτίμαζε μὴ ἔλθουν οἱ κομπάρσοι
Πολλὲς ἐβίβες τοῦπεξαν καὶ τόχει κολὰ νειώσει
τὸ χρέος ποῦχει ἀπέναντι νὰ τοῦ· τὸ ξεπλερώση
καὶ νάτῃνε ἓνας γερμανὸς σιγὰ σιγὰ πηγαίνει
στὸ παιητῆρι ἔφτασε καὶ στὸ πεζοῖλι βγαίνει
Τὸ ὄπλο παρουσίασε τὸ βασία ἀπὸ τὴν κἀνή
καὶ προσπεθοῖσε γιὰ νὰ ἰδῆ τι ἔχουν ἀποκάνει
Ὁ Γέρος ἐπερίμενε καὶ ὦ· εἶδε τὴ χερά
νὰ τὸν σκοτιώσω καὶ αὐτὸν νὰ πάῃ στὴ παρέα
Τὸ ὄπλο του ἐτοίμασε κενιὰ τὸ μαλιχέρι
ἢ σφαῖρα τὸν ἐπέτυχε καὶ τοῦσπασε τὸ χέρι
βοήθεια ἐφώνοζε τρέξτε πάρειέμε
Ὁ Γέρος εἶναι ζωντανός κι ἐμένα ἐσκότωσέμε
Στοῦ Ξηρογιώργη εἶχανε αὐτοὶ Νοσοκομεῖο
ἐκεῖ τὸν μεταφέρανε μὲ ἓνα τους φορεῖο
Οἱ γερμανοὶ κατὰλαβαν ἂν ἐξακολουθοῦνε
τὸ γέρο νὰ σκοτιώσθουνε ὅλοι θὰ σκοτιωθοῦνε
Γι αὐτὸ τὸν παρατήσανε ἤσυχο εἰς τὸ σπίτι
καὶ ἄλλο τους δὲν ἠμπόρεσε εὐκόλα νὰ πετύχῃ
Τὸ σπίτι του καιγότανε καὶ αὐτὸς μέσα κλεισμένος
καὶ πρέπει νὰ θανατώσωμε τὸν τέτοιο ἀντρεωμένον
Ἔχει καρδιά λεονταριοῦ τίποτα δὲν τὸν μέλλει
ἐποίνου· καὶ ἐγκόμια ἀσφαλῶ· δὲν θὰ θέλῃ
Μὰ πρέπει νὰ τονίσωμε πῶς δὲν ὑπῆρχε ἄλλος
νὰ ἔχη τὴν ἀνδρεία του μικρὸς οὔτε μεγάλος
Τ' ὄνομα του θὰ γραφῆ μέσα στὴν ἱστορία
πῶς σκόωσε τοὺς γερμανοὺς κι ἔδειξε τόσσι ἀνδρεία

Ἐδόξασε τὸν τόπον μας τοὺς Κάμπους τὸ χωριό μας
καὶ ἔδειξε παράδειγμα σήμερο τῶν παιδιῶν μας
Τὸν θάνατον νὰ μὴ ψηφοῦν κι' ὅταν θὰ σκοτωθῶνε
τ' ὄνομά του θὰ γράφετε καὶ ἄλλοι θὰ τ' ἀκούει
Οἱ Κάμποι ὅσον ὑπάρχουμε μ' ἂν τὸ ἔκσμαν καὶ κλαῖνε
τὴν Ἱστορία τοῦ Σηρῆ θὰ κάθωντε νὰ γένε
Τὸ παληκάρι ποὺ ἔκαμε τοὺς γερμανοὺς δεμάτι
εἶναι ὁ Μιχάλης ὁ Σηρῆς καθ' ἑναὶς ἅς το μάθη
Καὶ ὅπου τότε βλέπομε νὰ τότε χαιρετοῦμε
σιὸ Καφφεγιῶ ἂν εἴμαστε πρέπει νὰ σηκωθοῦμε
Καρέκλα νὰ τοῦ δώσωμε ἀμέσως νὰ καθίσῃ
μὲ προσοχῇ ν' ἀκουῦμε ὅταν θὰ ὀμιλήσῃ
Κι' ὅταν θὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς σιὸ μνήμα νὰ τὸν βάλουν
ν' ἀφήσωμε τὰ μάτια μας καὶ δάκρυα νὰ βγάλουν
Καὶ πρέπει νὰ θυμόμαστε ὅλη μας τὴ ζωὴ του .
τὶ κατορθώματα ἔκαμε ἔξω εἰς σὴν αὐλή του
Ἄν ἦταν λίγοι γερμανοὶ θάμαστε εὐτυχισμένοι
καὶ σήμερο δὲν θάμαστε ἴσοο δυστυχισμένοι
Γὰ σπιτια μας ἐκάψανε καὶ ἐπῆραν τὰ ὠζά μας
κι' ἀνθρώπους μᾶς σκοτώσανε κι' ἐκάψιν τὴν καρδιά μας
Μὲ πολυβόλα τουφεκιὰς ἐβόζανε στὰ σπιτια
καὶ μὲ τοὺς ὀλμους βαζανε σὴν ἐκκλησία ἴσια
Ἐκδίκησῃ ζητούσανε νὰ κάνουν σὴν καμπάνα
πῶς τὸ χωριὸ εἰδοποίησε σὰν τὰ παιδιὰ ἢ μάννα
Καὶ τὴν καμπάνα σπάσανε καὶ τὸ καμπαναριὸ της
καὶ τώρα δὲν ἀκούεται μεσα εἰς τὸ χωριὸ της
τὰ κεραμύδια σπάσανε καὶ τώρα ὅταν βρέχει
σὴν ἐκκλησιὰ τὸ νερὸ σὰν ποιαμάκι τρέχει
Οἱ γερμανοὶ βρισκότανε πολλοὶ εἰς τὰ Κεφάλια
πολυβολοία ἐστήσαν κι' ἐβλεπαν μὲ τὰ κιαλια
Στοῦ Πλωμένου ἐβλεπαν οἱ γερμανοὶ στ' ἀμπέλια
καὶ παρετήρησαν καλὰ πῶς τρεχινε κοπέλια
Αὐτοὶ τὰ εἶδανε καλὰ πῶς μπήκανε σιὸ σπήλιο
καὶ μὲ τὰ κιαλια κητάξιν ποὺ ἔδινε ὁ ἥλιος
Πέντε ἔξῃ τότε εἶδινε νὰ εἶναι καθισμένοι
καὶ νὰ νομίζουσε καλὰ εἶναι προφυλαγμένοι
Ὅταν θὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα μας ὅπου κι' ἐάν κρυφοῦμε
ὁ θάνατος θὰ μᾶς βοῆ καὶ θὰ πανατωθοῦμε
Οἱ γερμανοὶ ἐπάξανε μιὰ μέθα σιὸ σπηλιάρι
καὶ ἐπέτυχε εἰς τὴν καρδιά ἑναὶς μας παληκάρι

Τὸ σάιτι ὅπου ἔκτισε ἐκεῖ καὶ κατοικοῦσε
ἄς ἀνοιγε τὰ μάτια του τότε νὰ τὸ κοιτοῦσε
Καίτοι πολλοὶ ἔβγαίνανε καὶ ἡ στέγη του πεσμένη
οἱ γερμανοὶ τὸ κάψιν: ἀναθηματισμένοι
Πάνω στὴ μία συμφορὰ ἡ ἄλλη εἶχε πλακώσει
κ' ὁ Γερμανὸς μᾶς γύρευε ὅλους νὰ μᾶς σκιώσῃ
Στὸ σπῆτι τὸν ἐβίλαμε τοῦ Γαρμπιδόβιγγέλη
Κλαίει ἀπαρηγόρητα πὼς πεθαμένος μπαίνει
Στὸ σπῆτι του ὁ ἀδελφὸς πού ἔζησε μαζί του
καὶ τὴν ἄρα βλέπει ἄδικα πὼς χάθηκε ἡ ζωὴ του
Ἡ μέρα εἶναι ἱστορικὴ γι' ἄλλο ἓνα ἀκόμα
τὸν Ἀναστάση χτύπησε ὁ ὄλμος εἰς τὸ στόμα
Ἀπὸ τὸ σάιτι ἔφυγε κι' ἔπιασε τὴν Ἀλῶνα
μὰ ἐκεῖ παρέκει βίσκεται τὸ αἷμα του ἀκόμα
Στοὺς γερμανοὺς ἐπαΐζανε μ' ἄλλους πολλοὺς ἀνθρώπους
καὶ τὰ κεφάλια ἔπιαναν μὲ διαφόρους τρόπους
Οἱ γερμανοὶ τοὺς ἴδανε τοὺς παρακολουθοῦνε
νὰ βρῶν στιγμή κατάληξη τὸ αἷμα τους νὰ πιοῦνε
Μὲ τὰ τουφέκια βάζανε μὲ ὄλμους ἀταντοῦσαν
καὶ δεξιὰ κι' ἀριστερὰ βλήματα ἐχτυτοῦσαν
Γι' αὐτὸ ἀποφάσισαν τις θέσεις ν' ἀφίσουν
μὲ χωρὶς ἀποτέλεσμα μὴ κακοθαναίσειεν
Καὶ τὴν ἀλῶνα ἀφήκανε πῆγαναν στὰ πηγιάδια
ὄποιος κι' ἂν τὸν ἤξευρε δὲν τοῦβρισκε ψεγάδιω
Μὲ πέντε ἄλλους πῆγαναι νὰ κατεβῆ τὸ δέτη
μὰ ἔα νικὰ τὸν ἴδανε χάμας στὴ γῆ νὰ πέφτῃ
Ὁ ὄλμος ἔσκασε μπροστὰ στὴ πρόσωπα τῶν ἄλλων
καὶ τὸ κακὸ πού ἔπαθεν ἦσαν πολὺ μεγάλα
Στὸ γόνατο βαρήστηκε εἷα παληκαράκι
τ' ὄνομα του λέεται Γιώργης Ποντινάκη
Τὸ θάνατο συνάντησε ἐκεῖ ὁ Ἀναστάσης
τὸ βλήμα τοῦ ὄλμου ἔρεξε στὸ στόμα νὰ τοῦ κάτῃ
Ἀλλὰ δυὸ τοῦ χτυπήσανε στὰ πόδια στὸ στήθι
στὸ στόμα αὐτὸ πού ἔφαγε πολὺ κακὸ τῶν κάνει
Τὸ βλήμα ὅπου ἔφαγε στὰ δόντια καὶ στὸ στόμα
ἐκεῖνο τὸν ἐξάπλωσε ἄπονα εἰς τὸ χῶμα
Ὁ χάρος δὲν ἐκκύταξε ἀλλοῦ νὰ τὸν χτυπήσῃ
μ' αὐτὸν τὸν τρόπο θέλησε κεθὸν νὰ τὸν ἀφήσῃ
Μὰ τὴν τοποθεσίαν αὐτὴ Ρηζόγρεμο τὴ λένε
ὄσοι καὶ ἔαν τὴν θυμηθοῦν νὰ κἀθωνται νὰ κλαῖνε

Γιατί ὁ Χρῆς χτύπησε ἄσπλαχνα τὸ κονιάρι
πῆρε τὸν Ἄναστάση μας τ' ἄμορφο παληκάρη
Τὴν γλῶσσα δὲν τοῦ ἄφησε καθόλου νὰ κινήσῃ
δυσὸ λόγια μόνο νὰ μᾶς πῆ καὶ ν' ἀποχαιρετήσῃ
Τὰ μάτια του ἐσφάληξε χωρὶς νὰ πῆ τί κάνω
καὶ δὲν ἀπεχαιρέτησε τὸν κόσμον τὸν ἐπάνω
Οἱ σύντροφοι σὺν ἴδανε πῶς ἔπρεσε σιὸ χῶμα
ἔτροξανε λίγο νερὸ καὶ τοῦ βίαν σιὸ στόμα
Μὰ ἡ ψυχὴ ἐπέταξε μέσα ἀπὸ τὸ κουφάρι
καὶ τώρα σιὸ Ριζόγρεμο νεκρὸ τὸ παληκάρη
Γύρω του μίλευτήκανε κι' ἄρχισανε νὰ λένε
λόγια ἄπαρη ὄρητα κι' ἀπὸ καρδιάς νὰ κλαῖνε
Γιατί τὸν ἐλυπήθηκαν πλὴν τὸν μακαρίτη
ἄλλος δὲν θὰ βρισκότανε τόσο καλὸς στὴν Κρήτη
Τὰ χέρια του ἐδέσανε μὲ ἓνα μαντηλάκι
καὶ ἦτανε τὰ χεῖλη τους νὰ σταῆξῃ τὸ φαρμάκι
Στὴ σκάλα τὸν ἐβάλανε μὲ χέρια στυρωμένα
εἶχαν γίνῃ τὰ ρούχα του αἱματοκυλισμένα
Στὸ σπῆτι του τὸν φέρανε κάμποσοι χωριανοὶ μας
ἡ λύπη θάναι πάντοτε μέσα εἰς τὴν ψυχὴν μας
Γιατί τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν ἐπάνω εἰς τὰ καλά του
τό' εὐχμε ὁ θάνατος κι' ἄφησε τὰ παιδιὰ του
Τρία παιδιὰ ἀπέκτησε στὸν ψεύτη αὐτὸ κοσμάκι
καὶ τὴν ἡ γυναῖκα του πίνει πολὺ φαρμάκι
Εἶς τὸν θεὸν ἐδέχουμεθα νὰ τὴν πασηγορήσῃ
γιατί ὁ πόνοσ τῆς ἄνοιξε βιθεῖα πληγὴ σιὰ στήθη
Στὸ μεταξὺ οἱ γερμανοὶ εἶχανε συμμαζεφεῖ
ἔλα τὰ ζῶα τοῦ χροιοῦ ποὺ εἶχα ε γυρέφει
Στὰ σπῆτια βάλινε φωτιὰ κι' ἔκαψιν εἴκοσι πέντε
δυσὸ τρεῖς γυναῖκες σβύσινε σὺν ἄλλυ δέκα πέντε
Τοῦς τραυματίες πήρανε καὶ πέντε σκοτωμένοι
κι' ἄρχισιν νὰ βαδίζουνε οἱ ἰναθεματισμένοι
Στείλανε ἐμπροσθοφυλακὴ νὰ πάη νὰ ἐρευνήσῃ
μὴπως πήγανε Καμπινοὶ κι' ἐνέδρα ἔχουν στήσῃ
Κι' ἄρχισαν νὰ βαδίζουνε καὶ ν' ἀποχαιρετοῦνε
τὰ σπῆτια ποὺ κινῶτανε κι' ἄλλα σὲ φλόγες ποῦνε
Ἐκάψινε τὰ σπῆτια μας κι' ἔλα τὰ σιτηρά μας
καὶ πέρασαν περίσσιασ ἄσχημη τὰ παιδιὰ μας
Ρούχι δὲν μᾶς ἐμεῖνανε καρτέλες καὶ καρβᾶτια
σὲ σπῆτια ὅτι ἔβλεπαν τῶν χωριανῶν τὰ μάτια

Οἱ γερμανοὶ τὰ ἔσπινον σήμερον τὰ θωροῦμε
ἐπάνω στὰ ἐρείπια κλαίουμε καὶ θρηνοῦμε
Ἐλλίψουμε πῶς θάρσθουν χρόνι εὐτυχισμένα
καὶ θὰ πλεοῦσουν κι' αὐτοὶ τὰ ἔχουν κομωμένα
Ἰόσες φορές ποὺ πλήρωσαν ἀπονα τὴν καρδιά μας
μᾶς σκοτώσαν ἀλύπητα κι' ἐπῆσαν τὰ παιδιὰ μῆς
Μᾶς παιδεύειν πολὺ σκληρὰ χωρὶς καινὰ αἰτία
πρέπει νὰ τὴν πλερώσουνε τὴν κάθε ἀμαρτία
Εἶναι ὁ Δίκαιος κριτὴς καὶ μὲ δικαιοσύνη
θὰ τὰ δικάσῃ ἐν καιρῷ αὐτὰ ποὺ ἔχουν γίνῃ
Μὰ πρέπει νὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς κι' ἕνας νὰ πλερώσῃ
νὰ βάλῃ ἄλλους ὁ Θεὸς κι' αὐτοὺς νὰ τοὺς σκοτώσῃ
Νὰ δῆς τὴν ἀνταπόδοσιν πῶς ὁ Θεὸς τὴν κάνει.
κι' ὁ πόνος ποῦναι στὴ καρδιά τότε μό ο θὰ γιάνῃ
Ἄς κάμωμε ὑπομονὴ σ' αὐτὴ τὴν συμφορὰ μας
κι' ὁ Θεὸς εἶναι ψηλά καὶ εἶναι μάρτυράς μας
Τὰ λάφυρα οἱ Γερμανοὶ ποὺ πῆρον ἀπ' τὰ σπίτια
τα φρότωσαν καὶ ἔφυγαν διὰ τὸ Στύλο ἴσια
Κανε ς δὲν τὴν ἐμπόδισεν καὶ ἐγύρισεν στὸ Στύλο
ἐκεῖ τοὺς ὑποδέχτηκαν σὺν νὰ τὸν εἶχαν φίλο
Ὅλους μᾶς ἐβυθίσανε μέσα στὴ δυστυχία
καὶ στὸ χωριὸ βιολίερε ἡ ἀκαταστασία
Σὺν ἔφυγαν οἱ γερμανοὶ ἢ οἱ Καμπιανοὶ γυρίσαν
τὰ σπίτια ποὺ εἶχανε φτυὰ ἐκάθησαν καὶ σβῦσαν
Ἄς κάμωμε ὑπομονὴ καὶ τίποτε μὴ λέμε
τὰ σπίτια δὲν γυρίζουνε ὅσο πολὺ κι' ἂν κλαῖμε
Ἐμεῖς ὅλοι γυρίσωμε στὰ σπίτια μας καὶ ζοῦμε
τοὺς ἄλλους ποὺ σκοτώσανε πρέπει νὰ λυπηθοῦμε
Τὰ σπίτια μᾶς ἐκάψινε καὶ σήμερον ἀφ' ἧς ζοῦμε
ἀμα θὰ φύγῃ ὁ γερμανὸς παῖς θὲ νὰ κτισθοῦνε
Τώρα καιρὸ μὴ χάνουμε πᾶμε στὴν ἐκκλησία
ἐκεῖ θὰ συμπεράνωμε πᾶναι ἢ δυστυχία
Τὸ Χριστοὺ ποὺ σκοτώσανε τοὺ κάψανε τὸ σπίτι
πόσο ἐδοκιμάσθηε τῶν ἰδίων τῶν ἢ τῆς
Νὰ λέσῃ αὐτὸς ἀτ' τὴ ζωὴ τὰ σπίτια χηλασμένα
νὰ ἀφήσῃ χῆρζ κι' ὄρφανὰ νὰναὶ δυστυχισμένα
Τὸν ἄλλο νὰ χυτάξωμε ποὺ εἶναι πεθαμένος
στὴ σέ'λα ἐπάνω εὐρίσκειται αἵματος-πυλισμένος
αὐτὴ εἶναι ἡ συμφορὰ καὶ ὄχι ἡ δικὴ μας
τίποτε δὲν συγκρίνεται ἀμα καθὴ ἡ ζωὴ μας

Και ἄς σκεφθοῦμε ὅλοι μας νεκρὸ τὸν Ἀναστάση
τὸ σπίτι πού τὸν ἔχουνε κι' αὐτὸ εἶχε ἀρπάξει
Τίποτε δὲν θὰ ἔμενε σὺν σιὰ κοῦμένα ἐκεῖνα
ἂν ἔειπε ἀπὸ τὸ χωριὸ ἢ Ξηραϊκοιλία
Ἐδούσε σπῖτια ἄφθονα κι' αὐτὸ τοῦ Ἀναστάση
στὴ βισιλεία τοῦ Θεοῦ εὐχόμεθα νὰ φθάση
Οἱ ἄνθρωποι σκυτωθῆσαν ἦσαν γειτονάκια
γι' αὐτὸ πεθάνανε μαζί σανάταν ἀδελφάκια
Στὸ κόσμο αὐτὸ ἔξυάσανε πολὺ ἀγαπημένοι
καὶ τὰ ῥα ὄμως βρίσκονται νεκροὶ οἱ δυστυχημένοι
Καὶ κλαῖνε οἱ γυναῖκες τους μὲν καὶ τὰ ταιδιά τους
κι' ὅσοι κι' ἂν τοὺς ἀκούσανε σπυρῶσεται ἡ καρδιά τους.
Γιατὶ ἡ Ἀναστάση τώρα ἡμονάχα ἦλθε
τὸ κλάμα της ἀκούστηκε καὶ ἡ φωνή της βγήκε
Εἶπε τίς Καρρὲς βροσκότανε ἔμαθε τί συνέβη
μὲ δάκρυα καὶ κλάματα στὸ σπίτι της ἀνέβη
Ἦλθε κι' εἶδε τὸν ἄνδρα της νὰ εἶναι σκοτωμένος
στὴ σκάλα νὰ εὐρίσκειται οἰματοκιλισμένος
Πῶς ἐξεχωρίστηκανε κα πῶς τὸν ἀντιχρῖζει
μαχίρι δίκωπο περιᾶ καὶ τὴν καρδιά της σχίζει
Πόνος ἀμέτρητος πολὺς καὶ λύπη ζυγισμένη
τὸν ἄνδρα της βλέπει νεκρὸν πολὺ δυστυχημένη
Πότε της δὲν περίμενε νὰ φθάση τέτοιο τέλος
νὰ τῆς περῆση τὴν καρδιά φαρμακεμένο βέλος
Τὰ δάκρυά της τρέχανε ποτάμι ἀπὸ τὰ μάτια
τὰ μοιρολόγια πού ἔεγε μᾶς κάνανε κομάτια
Τὶ κλάματα ἦσαν αὐτὰ μὲ πόνο ζυμωμένα
νὰ εὐρίσκοντε οἱ ἄνθρωποι μὲ μῦτια δακρυσμένα
Τὸ κλάμα ἂν ἦταν δυνατὸν νεκρὸ ν' ἀναστήση
ὅλοι μας θὰ ἐκλαίγαμε ὀπίσω νὰ γυρῆση
Ὁ θάνατος ἔχει πληγὲς κι' ὁποῖος τῆς ἀποκτήσει
εἶναι ἀδύνατον ποτὲ νεκρὸν ν' ἀναστήση
Μὰ ἡ καμπάνα ἔπαιζε νὰ ἔλθουν στὴν ἐκκλησία
τῶν σκοτωμένων ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἡ κηδεῖα
Σὰν ἤρθανε οἱ χωριανοὶ πῆραν τοὺς σκοτωμένους
στὴν ἐκκλησιὰ τοὺς ἔφεραν Ω! τοὺς δυστυχημένους
Αὐτοὶ ἦσαν ἐπίτροποι καὶ οἱ δυὸ στὴν ἐκκλησία
μὲ μὲρα τοὺς σκοτώσανε μεγάλη δυστυχία
Μαζὶ μαζὶ τοὺς βάλανε στὴν ἐκκλησιὰς τῆ μέση
πολλὲς φορὲς σταμάτησαν ζῶντες στὴν ἴδια θέση

Ἐκεῖ πολλάκις ἔκωμαν μὲ πίστι τὸ Σταυρό τους
ποιτὲ δὲν ἐπεριμεναν τον τέτοιον θάνατο τους
Θρηῆνος πολὺς καὶ ὀδυρμὸς γύρω στὰ χέρσινά τους
κλαίνε ἀπαρηγόρητα γυναῖκες καὶ παιδιὰ τους
Εἶπε ὁ παπᾶς εὐλογητὸς ἡ οὔτησις νὰ γίνη
ὁ κάθε ἕνας χωριανὸς πολὺ φαρμάκι πίνει
Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ χωριανὸς ποὺ δὲν ἀνυστειάζει
δὲν κλαίει ἀπαρηγόρητα καὶ δάκρυα δὲν βγάζει:
"Ὅλοι ὅσοι κι' ἂν βρισκονται κλαίουνε καὶ κρηνοῦνε
τοὺς σκοτωμένους ἀδελφοὺς θέλουν κι' ἀνοξί, τοῖνε
Τὸ θυμιατὸ ὁ γέροντας σιὸ χέρι του κρατοῦσε
τὸ δάκρυ εἰς τὰ μάτια του ἄρχισε καὶ κυλοῦσε
εἰς τοὺς νεκροὺς πλησίασε καὶ ἄρχισε νὰ λέη
τὰ λόγια τῆς Θρησκείας μας κι' ἀπὸ καρδιάς νὰ κλαίη
Γιατὶ λυπᾶται καὶ αὐτὸς τοὺς δύο σκοτωμένους
παρέα πάντοτε ἔκανε μὲ τοὺς δυστυχισμένους
"Ὅταν θὰ χάση ὁ βοσκὸς κανένα πρόβατό του
καλύτερα ἐπιθυμᾷ νὰ ἰδῇ τὸ θάνατό του
Μὰ ἔχασε πολλὰ αὐτὸς ἀπὸ τὰ πρόβατά του
κλαίει θρηνεὶ ὀδύρεται γι' αὐτὰ τὰ θύματα του
Τὸν πόνον τὸν αἰσθάνεται ποὺ δέχνη τὸ χωριὸ μας
διδασκαλίεσ ἔκανε σ' ἐμᾶς καὶ τῶν παιδιῶν μας
Στὴν ἐκκλησία πάντοτε ἐδίδασκε ΑΓΑΠΗ
ὅπου μπορεῖ χωρὶς πληγὲς νὰ διορθῶνη λάθη
Τώρα νὰ βλέπη σκοτωμοὺς καὶ ἀκαταστασία
νεκροὺς* νὰ ἔχη ἀδελφοὺς μεγάλῃ δυστυχία
"Ἀνθρώπος εἶναι κι' αὐτὸς τὸν πόνον τὸν γνωρίζει
λυπᾶται εἰς τίς συμφορὰς καὶ κλαίει καὶ δακρύζει
Εἶπε τὸ Εὐαγγέλιο καὶ τώρα γιὰ τὸ μνήμα
νὰ τοὺς σκεπάσουν χώματα πόσο μεγάλο κρῖμα
Πρὶν ἔξω νὰ τοὺς βγάλωμε ἕνας χαιρετισμὸς μας
ἦταν τὸ ὕστερο φιλήστων κάθε ἀδελφὸ μας
Τὶ θρηῆνος τότε ἐγίνηκε τὶ κοπετιὸς τὶ κλάμα
μόνον οἱ τέτοιες συμφορὰς λείναι μεγάλο δράμα
Τὸ μνήμα ἐτοιμάστηκε σὲ τόση φασαρία
καὶ γιὰ τιμὴ τους παίχτηκε τότε μιὰ παταρία
"Ὅταν τοὺς κατεβάζουμε στὸ μνήμα γιὰ νὰ μπρῶνε
τὰ ὄπλα ἔπαιξαν μαζί κι' οἱ τοῖχοι ἀντιλαλοῦνε
Οἱ γερμανοὶ τοὺς σκότωσαν κι' ἔσβυσε ἡ ζωὴ τους
στὸ μνήμα ἐκατέβηκε σύντομα τὸ κορμί τους

Μὰν ἂν τοὺς ἐσκεπάσαμε μὲ πλάκες καὶ μὲ χῶμα
πάλι θὰ τοῦ; θυμώμαστε σὲ ὅλα μας τὰ χρόνια
"Ὅλοι ὅσοι τοὺς γνώριζαν κ' ἔμαθαν πῶς ἐγίνη
ἀπὸ καρδιάς τους εὐχόντε αἰωνία ἢ μνήμη
Στόν ὕψιστον προσεύχοντε μὲ ὄλη τὴν καρδιά τους
Νὰ δώση τὴν παρηγοριὰ σ' αὐτὲς ποὺ τώρα κλαῖνε
καὶ λόγια ἀπαρηγόρητα μέρα καὶ νύχτα λένε
Ποῦχασαν τοῦ; συντρόφους τῶν μέσα ἀπ' τὴν ἀγκαλιά
κ' ὥστε νὰ ζοῦν στόν κόσμο αὐτὸ μαύρη θάνατι ἢ καρ-
(τους
(διὰ τους

Αὐτὲς εἶναι οἱ συμφορὲς καλὰ νὰ τὸ σκεφθῆτε
γιὰ πράγματα ποὺ φθιάζουνε ποτὲ μὴ λυπηθῆτε
"Ὁ ἄνθρωπος στόν κόσμο αὐτὸ πάντα χαλὰ καὶ κτίζει
ἅμα ἓνα σκοτώσουνε ὀπίσω δὲν γυρίζει
Γι' αὐτὸ σὲ ἐμᾶς ὁ θάνατος γὰ γίνεται αἰτία
καὶ πάντα ν' ἀποφεύγωμε τὴν κάθε ἁμαρτία
Σὲ κάθε βῆμα τῆς ζωῆς ὁ χαρὸς μᾶς κοιτάζει
ὁ θάνατος μᾶς τριγυρνᾷ καὶ τὴ ζωὴ ἀρπάζει
Σκληρὸς αὐτὸς ὁ θάνατος μαχαίρι στὴν ζωὴ μας
εἰ ἐφιάλτης τρομερὸς εἰς τὴ συνείδησί μας
"Ὁ κόσμος; εἶναι μάταιος τὸ σῶμα μᾶς θὰ λωιῶση
κ' ὁποῖος αὐτὰ δὲν τὰ σκεφθεῖ πολὺ θὰ μετανοιῶση
"Ὅλα στόν κόσμο μάταια προσωρινὰ καὶ σβύνουν
σ' ἓνα καμ νι τρομερὸ μᾶς βάνουν καὶ μᾶς ψήνουν
"Ὁ ἄνθρωπος τὸν θάνατον πρὲπει νὰ τὸν θυμᾶται
γιὰ νὰ βαδίξη σταθερὰ καὶ ὄχι νὰ πλανᾶται
"Ἡ σκέψις γιὰ τὸν θάνατον εἶναι φιλοσοφία
καὶ ἡ ζωὴ στόν κόσμο αὐτὸ ἔχει μεγάλη αἰτία
Προορισμὸ εἰς τὴν ζωὴν ἔχομε ἓνα μόνο
νὰ ζήσωμε στὴν ἀρετὴ μὴ χάσωμε τὸ χρόνον
Γιατὶ θὰ ἔλθῃ μιὰ στιγμή νὰ σβύσῃ ἡ ζωὴ μας
τὸ σῶμα μᾶς νεκρὸ στὴν γῆ στόν Πλάστη ἢ ψυχῇ μας
Τίποτε δὲν θὰ παρῶμε στόν κόσμο αὐτὸ ποὺ ζοῦμε
τὰ ἔργα ποὺ ἐργαστήκαμε θὰ μᾶς ἀκολουθοῦνε
Μάθε λοιπὸν τί νὰ ζητᾶς τίς μέρες ποὺ θὰ ζήσης
γίνου ἓνας φιλόσοφος γιὰ θὰ μετανοήσης
"Ἄφες τὰ μάτια τῆς ψυχῆς νὰ ἀνεβοῦν στὰ ὕψη
ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν Θεὸν τὴν κεφαλὴν θὰ σκύψῃ

Νὰ μάθης τὴ προσορισμὸ ἔχεις εἰς τὸν πλανήτη
καὶ ὄχι νᾶσε ἐγωϊστῆς νᾶξης ψηλὰ τὴ μύτη
Ἐκεῖνο ποῦ χροιάζεται ὁ ἄνθρωπος νὰ μάθῃ

εἶναι νὰ ζῆ στὴν ἀρετὴ καὶ ὄχι εἰς τὰ πάθη
Μὲ ἀγάπη καὶ ταπεινώση καὶ φωτισμένη πίστι
καὶ σύνδεσμο παντοτεινὸ νὰ ἔχη μὲ τὸν κτίστη

οἱ αἰῶνες εἰς τὸν Θεὸν θὰ ζήσης αἰωνίως
κι' ὁ σατανᾶς ἐργάζεται πολὺ καταχρονίως
Λάβε λοιπὸν κατεύθυνσιν τοῦ οὐρανοῦ τὴν χώρα
κάθησε κάμε κριτικὴ σ' αὐτὰ ποῦ λέγω τώρα
Σὰν διαβατάριχο πουλὶ δὲν μοιάζῃ ἡ ζωὴ σου;
μήπως ἐσυλλογίστηκες τὸ τέλος τῆς ψυχῆς σου;

Ἡ ζωὴ εἶναι καπνὸς ἀίματος καὶ ἀφανίζει
θὰ φύγῃς γιὰ τὸν οὐρανὸ καὶ πῖω δὲν γυρίζεις
Μήπως δὲν ἐπεθύμησες νὰ ζῆς πάντα αἰώνια;

ζῆσε λοιπὸν μὲ τὸν Θεὸν σὲ ὅλα τὰ χρόνια
Μὴ ζῆση; ἐπιπόλαια χωρὶς νὰ τὸ πιστέψῃς
τὸ σῶμα ποῦχεις καὶ πονεῖς στὴν γῆ θὰ ἐπιστρέψῃς

Μὰ τὴν ἀθάνατον πνοὴ ποῦ σοῦδωκε ὁ Θεὸς σου
σ' ἐκεῖνον θὰ ἐπιστραφῇ σὰν δῆς τὸν θανατόν σου
ἡ σὲ πτοεῖ ὁ θάνατος εἶναι ζωὴ γιὰ πάντα

μὴ σὲ λυποῦν τὸν βίον μας τ' ἀπρόοπτα συμβάντα
Δώδεκα εἶναι οἱ ὥρες μας καὶ ὁ Θεὸς ἄς δίνει
κάποια αἰτία θὰ βρεθῇ κι' ἀπὸ τὸν κόσμον οβῦνει

Τοῦς δυὸ ποῦ ἐσκοτώσανε σήμανε ἡ δωδεκάτη
ἔτσι ὅταν σκεπτόμεθα φεύγομε τὴν ἀπάτη
Φύγανε ἀπὸ τὰ βασανὰ τοῦ κόσμου τὴν κακία

ἀσχέτως πῶς εὐρέθηκε ὁ σκοτωμὸς αἰτία
Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ Θεὸς τοῦς κάλεσε νὰ φύγουν
γι' αὐτὸ δὲν ἠμπούρεσανε τοῦ χάρου νὰ ξεφύγουν

Στὸν οὐρανὸν εὐρίσκοντε εἰς τῶν ψυχῶν τὴν χώρα
καὶ στὸ Θεὸ εὐχόμεθα ὅλοι αὐτὴ τὴν ὥρα
Νὰ δώσῃ τόπο καὶ σ' αὐτοῦ μέσα στὴν Βασιλείαν

καὶ εἰς ἐμᾶς ἡ μνήμη τους ἄς εἶναι αἰώνια
Ἐλπίδα καὶ παρηγοριὰ ποῦ ὁ Θεὸς γνωρίζει
στὶς χῆρες καὶ στὰ ὄρφανὰ ποῦ ἄφησαν ἄς δωρίζῃ

Καὶ ἐμεῖς πάντα θὰ ἔχωμε σ' ὁ νοῦ μας στὴν Ἀλήθεια
μὰ μέρα θὰ πεθάνωμε δὲν εἶναι παραμύθια
Κι' ἕνας μας ἄς τὸ σκεφθῇ καὶ ἄς ἀποφασίσῃ

ποῦ εἶναι τὸ συμφέρον του εἰς τὴν ζωὴ νὰ ζῆση

Οὐ σκέψεις καὶ τὰ ἔργα του καὶ ὁ τρόπος ποῦ θὰ ζήσῃ
τό μέλλον του θὰ κρίνουνε καὶ ἄς τό ἐννοήσῃ
Ἐγὼ δὲν εἶμαι ποιητὴς καὶ ἄλλοι ἄς τὰ γράφουν
μὰ τὴν ἀλήθειαν ἐπιθυμῶ οἱ ἄνθρωποι νὰ μάθουν
Καὶ γράφω λεπτομέρειες στὰ δύο ποιηματά μου
αὐτοὺς ποῦ ἐσκοτώσανε ἦτανε πρόβατά μου
Γιὰ μνήμη τους τὰ ἔγραψα καὶ τὰ ἀφιερῶν
πιστεύω πὼς τῶν συγγενῶν τὸν πόνον ελαφρῶν
Στις λειτουργίες πάντοτε δὲν θὰ τοὺς λησμονήσω
ἄσες μου δώσει ὁ Θεὸς μέρες στὴ γῆ νὰ ζήσω
Πάντα θὰ μνημονεύοντε ὅπως καὶ τοὺς δικούς μου
αὐτοὺς ποῦ ἐσκοτώσανε τοὺς εἶχα ἀδελφούς μου.

ΠΑΡΟΡΑΜΜΑΤΑ

Ο ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΝΑ ΔΙΒΡΑΣΘΗ ΩΣ ΑΚΟΛΟΥΘΩΣ

Τὰ ἀφιερώνω εἰς μνήμην τῶν ἑξ θυμάτων τῆς Ἑνορίας τοῦ Φανουρίου Κατσουλάκη καὶ Γεωργίου Κατάκη, ἐκτελεσθέντων εἰς Ἄγγυϊν τὴν 13ην Ἀπριλίου 1943, Σπυρίδωνος Τσιγλέου φονευθέντος εἰς Γερμανίαν καὶ ἀποβίβας λόγῳ κακουχιῶν ἐπὶ τὸ στασιόπεδο συγκεντρώσεως Μετχάουζεν τὴν 29ην Δεκεμβρίου 1943, Βασιλείου Ποντικάκη φονευθέντος εἰς Κάμπους ὑπὸ τῶν Γερμανῶν τὴν 7ην Μαΐου 1944, Ἀναστασίου Νικολιουδάκη καὶ Χρήστου Γαρυπιδάκη φονευθέντων ὑπὸ τῶν Γερμανῶν τὴν 29ην Νοεμβρίου 1944 εἰς Κάμπους.

ΣΤΙΧΟΣ Ἐσεῖς τὰ ἕξι θύματα πήγατε στὸν Θιόν σας
γιὰ μνήμη σας τὰ ἔγραψε ὁ ἑφημεριὸς σας

16/5

